

ФИЛАТЕЛИСТА ФИЛАТЕЛИСТА

САВЕЗ ФИЛАТЕЛИСТА СРБИЈЕ

БРОЈ 180

APRIL '79

ФИЛАТЕЛИСТА

FILATELISTA

ЧАСОПИС СФС

Adresa:

Sremska 6/IV,
pošt. fah 702,
11001 Beograd

Telefon:

(011)-638-751

Žiro račun kod SDK:
60806-678-11966

Izdavački savet:

Dr Jovan Veličković

predsednik

Dr Dragoslav Đukanović

Miloš Jovanić

Nenad Kilibarda

Stevan Novaković

Dr Jovan Marisavljević

Redakcioni odbor:

**Prim. dr Bratislav
Novaković**

**Dipl. ing. Moco
Sumbulović**

**Dipl. ecc. Vojislav
Begović**

Imre Vaci

**Jovan Reljin, dipl.
pravnik**

Glavni i odgovorni
urednik:

Reljin Jovan

Urednik i tehnički
urednik:

Vaci Imre

Idejno rešenje korica:
akad. slikar **Dušan
Lučić**

štampa:

IPP. »Banat« OOУR
»GRAFIKA« - 1553/79
Borisa Kidriča 54
Kikinda — 2.500 kom.

ZA ČLANOVE SAVEZA FILATELISTA

SRBIJE, ČASOPIS JE BESPLATAN,

ZA OSTALE, PRIMERAK 15,00 DINARA

PRETPLATU NA ČASOPIS MOŽETE

UPLATITI OPŠTOM UPLATNICOM

NA ADRESU:

SAVEZ FILATELISTA SRBIJE

ŽIRO-RAČUN 60806-678-11966

SA NAZNAKOM »ZA ČASOPIS«

GODIŠNJA PRETPLATA JE 100,00 DINARA

Izlazi dvomesečno ● Godišnja pretplata za Jugoslaviju 100,00.— dinara, za inostranstvo 150,00.— dinara (za avionsku poštu + 10 din. za Evropu i + 30 dinara za ostale zemlje) ● Mali oglasi do 20 reči din. 40.—, svaka dalja reč 1 dinar. ● Uokvireni oglasi:

1/1 strana — 100.— 1/2 strane — 500.—

1/4 strana — 250.— 1/8 strane — 150.—

1/6 strane — 100.—

* * *

Published bimonthly by Union of Philatelists of Serbia ● Annual subscription US \$ 8.— (for air mail + 1.— \$ Europe, + 3.—\$ other countries) ● Little advertisement: first 20 words US \$ 2.25 each additional word US \$ 0.07 ● Framed advertisement:

1/1 p — \$ 50; 1/2 p — \$ 25; 1/4 — \$ 15;

1/8 p \$ 9; 1/1 p — \$ 6.

Discount 25% for four repetitions, 33% for six repetitions ● We do not accept mint or used samps. IRC accepted at the base: 1 IRC = 0.20 US \$.

Our bank account: 320020-02587, Beobanka — Beograd

Rukopisi se ne vraćaju. Marke poslate radi kliširanja vraćamo u preporučenom pismu ili po dogovoru. Preštampavanje dozvoljeno, uz navođenje izvora i autora, ukoliko drugačije nije navedeno.

Unless otherwise stated, all items may be reprinted, provided that the proper information is given of source and author.

Po mišljenju Republičkog sekretarijata za kulturu SR Srbije br. 413/380-73-02 od 16 maja 1973. godine oslobođen poreza na promet.

ФИЛАТЕЛИСТА FILATELISTA

ЧАСОПИС САВЕЗА ФИЛАТЕЛИСТА СРБИЈЕ

МАРТ — АПРИЛ 1979. ● MART — APRIL 1979.

ГОДИНА
XXX
БРОЈ 180

JUGOSLOVENSKA FILATELISTIČKA IZLOŽBA »TITO U FILATELIJI«

U Beogradu je 10. maja 1979. godine svečano otvorena jugoslovenska filatelistička izložba »Tito u filateliji«. Izložbu je otvorio predsednik Počasnog odbora, drug Lazar Mojsov, u prisustvu velikog broja zvanica, filatelista i drugih posetilaca.

Ranije najavljivana u prethodnim brojevima našeg časopisa, ova izložba predstavlja zajedničku akciju Muzeja »25. maj«, koji je sa svojim prostorijama u ulici Botičevoj br. 6. i domaćin izložbe, Zajednice jugoslovenskih PTT, odnosno Biroa za marke i izdavačku delatnost i PTT Muzeja, kao i Udruženja filatelističkih saveza Jugoslavije. U pripremi izložbe, informativno-propagandnog biltena, kataloga i na drugi način, učestvovao je veliki broj filatelista, a poseban doprinos pružili su članovi Izdavačkog saveta i Redakcionog odbora našeg časopisa.

Inače, na izložbi učestvuje 60 filatelista iz cele zemlje, čiji su prilozi i zbirke, razvrstani u 8 posebnih tematskih celina, izloženi u preko 150 vitrina. Izloženi su, takođe, i specijalni prilozi, kao što je izvod iz zbirke druga Tita koji se čuva u Muzeju »25. maj«, zatim filatelistička mapa sa Prve konferencije nesvrstanih zemalja u Beogradu iz zbirke druga Peka Dapčevića, greške na markama i dr. Na izložbi se mogu videti prilozi najmlađih filatelista i zbirke početnika, ali i rariteti kao što su spomen albumi, ministarski albumi i blokovi, nezupčana izdanja naših maraka, idejna rešenja i nacrt za izradu naših maraka sa likom druga Tita i brojni drugi, za filatelite posebno zanimljivi eksponati.

Povodom izložbe, Muzej »25. maj« izdao je, u saradnji sa ZJPTT i UFSJ, prigodan koverat, na kome su marke i blok povodom XI Kongresa SKJ žigosani prigodnim žigom na dan otvaranja izložbe. Takođe, pripremljena je i maksimumkarta na temu marke koja je izdata povodom 60-godišnjice SKJ i SKOJ-a, pošto i sama izložba predstavlja jednu od manifestacija ovim povodom i povodom Majske svečanosti — Dana mladosti 1979. godine. Izložba će biti otvorena do kraja juna meseca ove godine.

UVODNA REČ DRUGA LAZARA MOJSOVA PRILIKOM OTVARANJA IZLOŽBE »TITO U FILATELIJI«

Drugarice i drugovi,
uvaženi gosti i prijatelji,

Svima nama ovde, a meni posebno, pruženo je zadovoljstvo i čast da učestujemo u svečanom činu otvaranja Jugoslovenske filatelističke izložbe »TITO U FILATELIJI«.

Čini mi se, da u ovom trenutku istorije kada proslavljamo širom naše zemlje izuzetni istorijski događaj — šezdesetgodišnjicu od osnivanja KPJ u čiju je revolucionarnu ulogu i istorijsku misiju menjanja epoha na ovim našim jugoslovenskim prostorima neraskidivo utkana ličnost i stvaralačka delatnost druga Tita — Muzej »25. maj« nije mogao naći bolju priliku za osvetljavanje svestranosti ovog jubileja time što je u ovim prostorijama omogućio priređivanje ove izložbe, koja na jedan nov i svojevrstan način ukazuje i na markantne belege, koje je bogata delatnost druga Tita, kao revolucionara i državnika, ostavila i u takvoj oblasti koja predstavlja svakodnevno komuniciranje miliona ljudi, kao što je poštanska marka i filatelija.

U višemesečne pripreme za otvaranje ove izložbe uložen je ogroman trud velikog broja ljudi, organizatora i izlagača, koji su, kao što to filatelija i podrazumeva, radili uglavnom dobrovoljno, sa ljubavlju i željom da ova izložba dostigne najviši domet koji je moguć u našim uslovima.

Uveren sam da je rezultat tog zajedničkog, predanog timskog rada preuzeo očekivanja svih nas. Naime, rad na filatelističkoj obradi ukupnog poštanskog materijala na ovu temu bio je očito, ne samo zadovoljstvo i podsticaj, već i duboka inspiracija, da se što više, bolje i jasnije istaknu svi aspekti genijalne ličnosti i svestrane uloge koju u našoj istoriji i današnjici ima drug Tito.

Samoupravna socijalistička i nesvrstana Jugoslavija danas, rezultat je socijalističke revolucije, oružane borbe naših naroda i narodnosti u ratu i stalne borbe nakon njega za mir, za progres, za učvršćenje naše nezavisnosti, za bolje društvene i međuljudske odnose, za odlučujući položaj radnog čoveka u našem društveno-ekonomskom i samoupravnom političkom sistemu, za široku povezanost sa svim narodima i pokretima u svetu koji se bore za oslobodilačke ciljeve.

To je naša istorija i stvarnost, kojom se uvek možemo ponositi i na kojoj počiva veliki ugled i duboko uvažavanje naše zemlje u svetu.

Sve je to učinjeno i dalje se razvija i produbljuje pod vođstvom druga Tita kao rukovodioca Saveza komunista Jugoslavije i Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije.

Njegovo delo i ličnost, koja je u neprekidnom stvaralačkom zamahu, obeležavaju celu jednu epohu svetske istorije, sastavni su deo naše i svetske istorije.

Filatelija je, kao društvena aktivnost i istraživački rad, samo jedna od bezbroj mogućnosti da se na vizuelan, estetski privlačan i muzeološki atraktivan način izloži taj tok istorije, da se prikažu njeni graditelji i zabeleže rezultati njihovog dela.

Posetioci ove izložbe imaću zadovoljstvo da saznaju u kojoj meri su tematike vezane za ličnost i delo druga Tita, ovde obrađene i prikazane, prisutne

u živoj aktivnosti filatelisti iz svih krajeva Jugoslavije, počev od pionira i omladina, do najistaknutijih kolekcionara. Takođe, da na ovoj, drugoj u nizu planiranih filateličkih izložbi u Muzeju »25. maj«, sagledaju bogatu i raznovrstanu izdavačku delatnost Zajednice jugoslovenskih pošta, odnosno Biroa za marke i izdavačko-informativnu delatnost Zajednice jugoslovenskih PTT i napore koji se ulažu da kroz tu delatnost izraze sve one značajne poruke i vrednosti koje ličnost i delo druga Tita imaju i nose.

Muzej »25. maj« je široko otvorio svoje prostorije i ovom izložbom uveo nas u jedno novo, nesvakidašnje viđenje sa drugom Titom, u jedan neuobičajen i izuzetno zanimljiv susret sa njim i njegovim delom, i time, sa nama samima.

Možemo svi zajedno poželeti da u budućnosti ovakvi susreti budu sve brojniji.

Dozvolite mi da, u ime Počasnog i Organizacionog odbora izložbe, svečano otvorim Jugoslovensku filateličku izložbu »TITO U FILATELIJI«.

Hvala

ОДРЖАНА 24. РЕДОВНА СЕДНИЦА ДЕЛЕГАТСКЕ СКУПШТИНЕ СФС

Усвојени годишњи извештаји и финансијски план за 1979. Изложба Тито у филателији и III Фестивал филателистичке омладине Југославије најзначајнији задаци. Чланарина 120 динара за одрасле чланове и 36 динара за омладинце.

У Београду, 21. априла, одржана је 24. редовна седница делегатске Скупштине Савеза филателиста Србије.

У материјалима који су достављени свим делегатима и дискусији која је по њима уследила, значајан простор био је посвећен анализи извршења одговорних задатака у периоду између 22. и 24. седнице и провођењу у живот иницијативе Председника Тита о колективном руковођењу и одговорности. Истакнуто је да би заједничком акцијом требало више учинити на подизању филателистичког подмлатка, омасовљавању филателистичке организације, пре свега млађим члановима, о чему треба донети одговарајуће програме и предузети конкретне акције. Такође је констатовано, да су још увек недовољно искоришћене све могућности које пружа организовање на самоуправној основи. Многа филателистичка друштва која су чланови СФС немају своје програме рада, потребне услове за рад и материјална средства па је то разлог недовољне повезаности чланства и филателистичке организације.

Закључујући да је протекли период био испуњен низом значајних филателистичких догађаја истакнуто је да су Изложба Тито у филателији и III Фестивал филателистичке омладине Југославије, две најважније општејугословенске филателистичке манифестије.

Истичући финансијске тешкоће које су делом погодиле и часопис, одато је признање уредништву и редакцији часописа Филателиста за веома добро информисање читалаца о свим питањима друштвеног рада у филателистичкој организацији, организационо-политичкој проблематици и стручном третирању одређених филателистичких питања.

Одлуком делегатске Скупштине, усвојени су извештаји Одбора самоуправне контроле, о финансијском пословању у 1978. години, као и финансијски план за 1979. годину. Организација Трећег Фестивала филателистичке омладине Југославије, поверена је филателистима Краљева. У циљу ефикаснијег вршења ивршне улоге коју има Извршни одбор, изабрана су три нова члана Одбора. То су Давор Соколић, Војислав Беговић и Влада Јовановић. За новог председника Савеза изабран је Давор Соколић.

Усвојен је предлог Извршног одбора о повећању годишње чланарине, за одрасле 120 а за омладинце 36 динара. Филателистичким друштвима је остављена могућност да повећају чланарину и преко ових износа. Средства остварена на овај начин остају искључиво друштвима за обезбеђивање неопходних материјалних средстава за њихову редовну и програмску активност.

IZ RADA UFSJ

I

Predsednik Izvršnog odbora Udruženja filatelističkih saveza Jugoslavije Janez Lukač konstatovao je da sednici prisustvuju: delegat Saveza filatelista Bosne i Hercegovine Božo Bendelja; delegat Saveza filatelista Crne Gore Vlastimir Jovanović; delegat Saveza filatelista Srbije dr Jovan Marisavljević; delegat Filatelistične zveze Slovenije Ivan Jakić; delegat Sojuza na filatelistite na Makedonija Čedo Blaževski i delegat Saveza filatelista Vojvodine Ozren Veljkov kao i da je sednica sazvana u skladu s odredbama člana 13. Statuta UFSJ za 17. februar 1979. godine u 10 časova u Beogradu u zgradи Skupštine SFRJ.

Sednici su prisustvovali i: direktor Biroa za poštanske marke i izdavačku delatnost ZJPTT Nenad Kilibarda i Mirković iz Saveza filatelista Crne Gore.

Pošto sednici nije prisustvovao delegat Hrvatskog filatelističkog saveza, konstatovao je, u sa-glasnosti sa prisutnim delegatima, da se, u smislu člana 5. stav 4, ne može održati sednica Izvršnog odbora Udruženja filatelističkih saveza Jugoslavije, već sastanak delegata filatelističkih saveza Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Srbije, Slovenije, Makedonije i Vojvodine.

Prisutni delegati su zaključili:

1. Sastanku predsedava, odnosno dogovor vodi predsednik Izvršnog odbora UFSJ Janez Lukač.
2. Odluke odnosno zaključci prisutnih delegata obavezuju samo njihove saveze, ukoliko ih ne prihvati delegat Hrvatskog filatelističkog saveza.

II

Prisutni delegati usvojili su:

D N E V N I R E D

1. Usvajanje i potpisivanje zapisnika sa sednice odnosno sastanka održanog 16. decembra 1978. godine;
2. Usvajanje Programa rada za 1979. godinu;
3. Razmatranje Informacije predsednika UFSJ o razgovorima sa generalnim direktorom ZJPTT i direktorom Biroa za poštanske marke i izdavačko-informativnu delatnost i o mogućnostima uticaja UFSJ na čitav kompleks pitanja izdavanja poštanskih maraka u SFRJ;
4. Dogovor o sazivanju redovne skupštine UFSJ i o utvrđivanju dnevног reda;
5. Informacija o daljim pripremama izložbe »Tito u filateliji»;
6. Razno.

Pre prelaska na dnevni red delegat FZS Ivan Jakić obavestio je prisutne delegate da je na inicijativu predsednika UFSJ i predsednika HFS održan sastanak delegacija FZS i HFS u Zagrebu sa ciljem prevazilaženja međusobnih nesporazuma i da su u prijateljskoj atmosferi otvoreno i drugarski razmotreni svi bitni problemi savremene društvene filatelije u zemlji. O tome je načinjena posebna promemorija sa kojom su upoznati svi delegati.

Ad 1.

a) Prisutni delegati usvojili su zapisnik sa sastanka održanog u Beogradu 16. decembra 1978., u celini, i potpisali ga.

b) Prisutni delegati konstatuju da je HFS uputio UFSJ i svim savezima pismo datirano 19. I 1979. godine koje su UFSJ i svi filatelistički savezi primili.

Budući da delegati nemaju mogućnost da razmene mišljenje sa delegatom HFS, oni ne mogu ni da preciziraju pojedine zaključke, naročito ne one prihvaćene pod posebnim uslovima ili one uz koje se navode novi razlozi odnosno dejstva o kojima se na prošlom sastanku nije raspravljalo ili je rasprava imala drugačiji tok. Sada bi donošenje zaključaka zahtevalo ponovno razmatranje nekih pitanja pa i ponavljanja, te se stoga zaključcima UFSJ smatraju samo zaključci usvojeni bez posebnih uslova.

Zapisnik sa sastanka održanog 16. decembra 1978. godine ima zbog toga, pre svega, karakter dogovora filatelističkih saveza čiji su delegati bili prisutni i koji su ga danas usvojili potpisivanjem. Kako o svim bitnim pitanjima, o kojima su se delegati dogovorili 16. XII 1978. godine i o kojima se dogovore na današnjem sastanku, treba postići saglasnost svih republičkih i pokrajinskih saveza, to prilikom sastavljanja dnevног reda buduće redovne skupštine Udruženja valja voditi računa da se i ta pitanja stave na dnevni red i tako omogući svim savezima da savesno ispune svoju obavezu koju su prihvatali prilikom usvajanja Statuta.

Ad 2.

Prisutni delegati su ustanovili da je Predlog programa rada za 1979. godinu dostavljen svim filatelističkim savezima, shodno zaključku odnosno dogovoru na sastanku 16. decembra 1978. godine, sa molbom da savezi dostave svoje primedbe, predloge i sugestije. U raspravi u kojoj su učestvovali svi prisutni delegati naglašen je, pre svega, zadatak UFSJ da ostvaruje svoje statutarne zadatke, a predloženi predlog plana rada Udruženja za 1979. godinu daje prioritet zadacima koji stoje pred UFSJ i, u stvari, samo inicira zadatke o kojima se filatelistički savezi preko svojih delegata u IOUFSJ konkretno dogovaraju, traže zajednička rešenja i preduzimaju zajedničke akcije.

Na osnovu člana 9. Statuta UFSJ plan rada donosi Skupština Udruženja. Skupštini će biti predložen sledeći predlog plana rada Udruženja:

1. Učestvovanje u organizaciji izložbe »Tito u filateliji».
2. Organizovanje trećeg festivala filatelističke omladine Jugoslavije i simpozijuma o omladinskoj filateliji.
3. Saradnja filatelističkih saveza i UFSJ sa ZJPTT i uticaj UFSJ i filatelističkih saveza na programe i politiku izdavanja maraka.
4. Razmatranje pitanja učlanjivanja UFSJ u FIP, učestvovanje na međunarodnim izložbama i afirmacija jugoslovenske filatelije u inostranstvu (1979. godina: PHILASERDICA-Sofija, SZOCFILEX-Bukurešt, BALKANFILA-Atina, i dr.).
5. Razmatranje dosadašnjeg rada UFSJ i preduzimanje mera za ostvarivanje boljih uslova do-nošenjem odgovarajućih akata, što će omogućiti efikasno koordiniranje rada, utvrđivanje zajedničkih stavova u pitanjima koja su od opшteg odnosno zajedničkog interesa, a pre svega, efikasnije istupanje UFSJ u odnosima sa ZJPTT i drugim zajedničkim akcijama (promena statuta i donošenje poslovnika).
6. Angažovanje i saradnja prilikom organizovanja međurepubličkih i međunarodnih filatelističkih susreta.

Ad 3.

Predložena informacija predsednika UFSJ dopunjena je na sednici njegovim usmenim izlaganjem. Posebno je informisao o rezultatima razgovora sa generalnim direktorom ZJPTT.

Detaljnija obaveštenja o celokupnosti izdavačke politike izneo je prisutnima direktor Biroa za poštanske marke i izdavačku delatnost Nenad Kilibarda koji je, pre toga, odgovorio na sva pitanja prisutnih delegata i ponovio spremnost ZJPTT, odnosno Biroa, da sarađuje sa UFSJ preko svih mogućih oblika (konsultativni sastanci, pismeni predlozi, razgovori, sugestije itd.).

Nakon duge razmene mišljenja o delatnosti Biroa, njegovoj izdavačkoj politici, distribuciji a posebno delatnosti u inostranstvu zaključeno je:

— da postoji mogućnost da se Zajednici JPTT predloži da svojim opštim aktima omogući UFSJ da u Odbor ZJPTT za poštanske marke i izdavačku delatnost delegira svog člana koji će imati prava i dužnosti člana Odbora. O tom obliku učestvovanja UFSJ u radu Odbora za poštanske marke ZJPTT i načinu predlaganja potrebno je dogоворити se u okviru UFSJ, posebno zato što postoje i drugi oblici uticaja i saradnje filatelista sa ZJPTT (na primer dogovori ili sporazumi između filateličkih saveza i zajednica PTT u republikama i pokrajinama ili da ZPTT republika i pokrajina delegiraju filatelistu u Odbor za poštanske marke i izdavačku delatnost).

Sada se interesi filatelista i ZJPTT mogu uskladiti samo međusobnom saradnjom na principima dobre volje pa je, zbog toga, potrebno iskoristiti međusobno informisanje, konsultacije i dogovaranja. Taj oblik saradnje nalaže filatelistima odnosno njihovim savezima da objektivno informišu svoje članstvo o izdavačkoj delatnosti ZJPTT i da o spornim pitanjima prethodno pokušaju pribaviti informacije od nadležnih organa ZJPTT. To će posebno biti moguće jer će, ukoliko se delegati slože, sednicama IOUFSJ uvek, na njegov poziv, prisustvovati predstavnik Biroa za poštanske marke i izdavačku delatnost.

Ad 4.

Delegat FZS Ivan Jakić predložio je da se redovna skupština Udruženja održi u skladu sa odredbama Statuta (člana 7.) 21. aprila 1979. godine u 11 časova u sedištu FZS — Ljubljana, Tavčarjeva 8.

Delegat Sojuza na filatelistite na Makedonija predložio je da delegati svojim bazama prenesu i predlog da se Skupština UFSJ održi 10. maja 1979. godine u Beogradu i da se time uveliča izložba »Tito u filateliji«, (Izložba će biti otvorena 10. maja).

Zaključeno je da se svi filatelički savezi pismeno izjasne o predloženim varijantama i o tome obaveste FZS.

Prisutni delegati dali su predlog dnevnog reda redovne skupštine Udruženja.

1. Izveštaj o radu IOUFSJ;
2. Razmatranje Predloga za izmenu i dopunu Statuta UFSJ;
3. Razmatranje i usvajanje Programa rada Udruženja za 1979. godinu;
4. Rasprava o učlanjivanju UFSJ u FIP;
5. Razmatranje i usvajanje Završnog računa Balkanfila VI;
6. Razno.

Ad 5.

Nakon razmatranja Predloga o obezbeđivanju finansijskih sredstava za potrebe izložbe »Tito u filateliji« koje je pismeno dostavio svim filateličkim savezima i predsedniku UFSJ, predstavnik delegata filateličkih saveza prisutnih na sastanku 16. XII 1978. godine Jovan Reljin, zaključeno je da je značaj izložbe »Tito u filateliji« toliki da ne sme biti osnova za stavljanje bilo kakve primedbe organizatoru, suorganizatoru i učesnicima u postavki izložbe. Ovde se, pre svega, misli da ZJPTT i Muzej »25. maj« moraju naći način da obezbede uspešno finansiranje akcije uz poštovanje funkcije Muzeja »25. maj« i ZJPTT. Informacija koju je sačinila posebna grupa Organizacionog odbora, konkretizacijom predloga u dve alternative (posebna izdanja sa pretiscima), ne obezbeđuje dostojanstven pristup realizaciji obezbeđenja sredstava za grandioznu priredbu sa ovom tematikom. Zbog mogućih negativnih posledica, do kojih bi mogla dovesti ovakva finansijska konstrukcija, prisutni članovi IOUFSJ u celosti odbacuju predlog naveden u Informaciji od 14. II 1979. godine. Prisutni delegati IOUFSJ upozoravaju na svoj zaključak formulisan u tački 1. zapisnika sa sastanka od 16. XII 1978. godine.

Ad 6.

a) Delegat SF Srbije podneo je informaciju o toku priprema za treći festival filateličke omladine Jugoslavije. Nakon rasprave zaključeno je da se zbog izložbe »Tito u filateliji«, u maju ove godine, održavanje trećeg festivala filateličke omladine odloži za oktobar 1979. godine. Tom prilikom biće razmatrani i elaborati o omladinskoj filateliji, naročito, Elaborat Hrvaskog filateličkog saveza sa Prvog festivala filateličke omladine u Karlovcu, materijali SF Vojvodine, materijali »Okruglog stola« u Brežicama i ostale publikacije o omladinskoj filateliji, što će poslužiti kao osnova za izradu jedinstvenog elaborata o omladinskoj filateliji.

b) Nakon razmatranja pisma INTERSTENA upućenog UFSJ i razmene mišljenja sa direktorom Biroa za poštanske marke i izdavačku delatnost, dogovoren je da se predloži organizacionom komitetu INTERSTENA da se poveže sa nekim od filateličkih društava u Beogradu i dogovori o eventualnom izdavanju spomen-omotnice i prigodnog poštanskog žiga.

c) Savezni zavod za međunarodnu naučnu, prosvetno-kulturnu i tehničku saradnju uputio je pismo Udruženju Saveza filatelisti Jugoslavije u kome obaveštava da Federacija filatelisti Kube želi da uspostavi saradnju sa Filateličkim savezom Jugoslavije. Prihvata se saradnja, a njeni oblici utvrđiće se korespondencijom.

d) Razmotren je dopis Saveza čehoslovačkih filatelisti u vezi sa sudelovanjem jugoslovenskih izložaka (omladinskih) na međunarodnoj izložbi u Pragu povodom 60-godišnjice Crvenog krsta ČSSR. Nakon razmatranja razloga koji su usmeno izneseni dogovoren je da se ne učestvuje na ovoj izložbi, a FZ Slovenije je ovlašćena da pošalje negativan odgovor.

e) Rasprava o molbi generalnog komesara WIPA 1981. odložena je za sledeći sastanak IOUFSJ ili za odlučivanje na Skupštini UFSJ.

f) Na osnovu pisma generalnog sekretara izložbe Philaserdica u Sofiji i njegovih uslova odlučeno je da se ne učestvuje na izložbi a da FZS o tome obavesti druga Mitrovića koji je bio imenovan za jugoslovenskog komesara.

g) Dogovoren je da se upitnik Savezne konferencije SSRNJ odnosno Koordinacionog odbora za društvene organizacije i udruženje građana dostavi svim filateličkim savezima da ga popune, a FZS podatke objedini tj. pripremi zbirni upitnik i dostavi ga Saveznoj konferenciji SSRNJ.

h) Na predlog delegata SF BiH Boža Bendelja prisutni delegati saglasni su da zamole HFS da ponovo razmotri mogućnost daljeg izdavanja glasila FSH »Filatelija«, jer će prestanak izlaženja ovog lista naneti veliku štetu filatelistima Jugoslavije.

CRTEŽI I SKICE BOŽIDARA JAKCA ZA JUGOSLOVENSKE POŠTANSKE MARKE

Olga Kovačević
direktor PTT Muzeja ZJPTT

Povodom priprema za obeležavanje osamdesetogodišnjice rođenja akademika i revolucionara Božidara Jakca, i 30-godišnjice rada Filateličkog kluba Koper, u Pokrajinskom muzeju u Kopru otvorena je decembra 1978. godine, a kasnije i u drugim mestima Istre, izložba skica i crteža za jugoslovenske poštanske marke.

U svom obimnom stvaralačkom opusu, od poetski datog domaćeg pejsaža, jednostavnih, do monumentalnosti uzdignutih kompozicija, produhovljenih i dokumentarnih portreta ličnosti društveno-političkog života, posebno iz narodno-oslobodilačkog rata, — Jakac je na izuzetan umetnički način ostvario i veći broj likovnih rešenja za jugoslovenske poštanske marke.

Veliku vrednost izloženih eksponata predstavljaju ne samo usvojena rešenja za pojedine emisije maraka, iz fonda PTT muzeja ZJPTT, nego i prve skice i crteži autora koji su prethodili definitivnom idejnom rešenju. Izložba na taj način pruža uvid u bogat stvaralački dijapazon umetnikovih radova, od prvih crteža za marke sa likom Predsednika Tita, do skica i crteža za emisije kojima su obeležene društveno-političke, kulturne i međunarodne aktivnosti naše zemlje.

U pripremi izložbe — s leva na desno: Dejan Cividini, Božidar Jakac, Lojze Vilhar, Olga Kovačević i Salvatore Petelin

Posebno zadovoljstvo za sve nas, koji smo tih decembarskih dana sarađivali sa vedrim, neumornim umetnikom na postavci izložbe, — bila su i njegova sećanja na vreme u kome su nastali pojedini radovi. Stvaraocu, koji je ne samo učestvovao, nego i svojim umetničkim stvaralaštvom i delima zabeležio najsvetlijе trenutke naše Revolucije, — u živom sećanju ostali su dani AVNOJ-a, kada je i na Zasedanju »mnogo crtao i skicirao.« Tada je, u noći između 28. novembra i 1. decembra, nastao Jakčev portret Maršala Tita, jedno od najpoznatijih likovnih dela stvorenih u NOB.

Ideja o prvim partizanskim markama javila se: »Po slomu Italije (1943), na oslobođenoj teritoriji, na Kočevskom Rogu, u bazi 20,« kada je umetnik razmišljaо о preštampavanju jedne veće zalihe italijanskih maraka. Nacrti su bili spremljeni, ali je zbog nove nemačke ofanzive sve ostalo na projektima, na natpisu »OF Slovenije.« Ova ideja korišćena je na izdanju poštanskih maraka povodom 10-godišnjice osnivanja Osvobodilne fronte Slovenije (1951).

Sećanja je mnogo, naviru zajedno sa radovima koje pripremamo.

Iz Kopra, izložba je preneta u Pulu (Dom JNA, 15—25. februara 1979), i Umag (Narodno sveučilište »Ante Babić«, 2—10. mart 1979).

Prema programu ZJPTT ova izuzetna izložba biće otvorena u PTT muzeju ZJPTT u Beogradu u toku godine.

ВЕСТИ, ПИСМА, НОВОСТИ...

16 јануара 1979 год. одржана је редовна делегатска скупштина друштва Космос, Земун, која је поред великог броја редовних чланова била посећена и од врло угледних гостију: генерал-пуковника Енвера Бемаловића, команданта ратног ваздухопловства и ПВО, затим академика професора Татомира Анђелића председника САРОЈ-а, представника Савета Скупштине Општине Земун, председника Савеза филателиста Србије др. Јована Марисављевића, представника филателистичких друштава Београда и представника друштвено политичких организација.

У извештају о раду друштва, који је поднео председник генерал мајор Паштровић Милорад, сумирани су сви резултати као и активности у 1978 години па је констатовано следеће:

— Друштво броји 147 чланова од тога 52 омладинца. У саставу друштва су огранак у Батајници са 17 чланова и огранак при Савезним органима управљања (СИВ) од 16 чланова.

— Поред редовних филателистичких састанака у току 1978 год. одржан је велики број састанака председништва на којима су разматрана актуелна питања и задаци из живота друштва, давана конкретна задужења за појединачне акције које су вођене и решавано низ проблема везаних за материјално-финансијско пословање.

— У сарадњи са Савезом астронаутичким и ракетним организација Југославије (САРОЈ) друштво је учествовало на XXIX Конгресу Међународне астронаутичке федерације у Дубровнику и том приликом издало низ пригодног филателистичког материјала који је од стране учесника Конгреса добро примљен због његовог идејног, ликовног и естетског обликовања.

— Биро за поштанске марке Заједнице ПТТ-а је на иницијативу друштва издао у 1978 год. серију марака на тему авијације са укусно израђеним маркама које су наишли на добар пријем широм Југославије.

Чланство је у раду и организацији, кроз органе амоуправљања, створило услове за даљи развој самоуправних односа, колективни рад и одлучивање, јачање појединачне одговорности и све боље другарске односе.

На Скупштини је са задовољством прихваћено да се за председника друштва поново изабере друг Паштровић Милорад а да се за почасне чланове филателистичког друштва Космос именују другови:

1. Исидор Папо академик
2. Енвер Бемаловић командант РВ и ПВО
3. Пеко Дапчевић
4. Божо Ступар

На крају заслужним члановима друштва и цењеним руководиоцима који су помогли развоју друштва Космос, уручени су филателистички спомен блокови, специјално опремљени са потписима космонаута.

На Скупштини су предложени и једногласно прихваћени следећи закључци:

1. У оквиру програмских циљева и задатака унапређивати и усавршавати идејну, естетску и стручну делатност чланова друштва у целини
2. Радити на даљем унапређењу и поштовању самоуправних права чланова друштва и органа самоуправљања

3. Организационо јачање друштва постићи кроз квалитетнији и ангажованији рад чланова и самоуправних органа друштва, применом нових организационих форми рада и делатности и омасовљавању чланства са тежиштем на школској омладини
4. Подржати Савез филателиста Србије и Југославије у њиховим напорима на консолидацији, унапређењу и јачању филателистичке делатности
5. Даље јачати, развијати и унапређивати сарадњу и размену искуства са филателистичким друштвима и друштвеним организацијама у Београду и земљи
6. Активирати информативно-пропагандну и стручну комисију за плански рад на пропагирању, информисању, идејном и стручном уздијању чланова, популаризацији друштва и његових делатности
7. Формирати актив Савеза комуниста, чију улогу усмирити на јачању функције самоуправљања, отворености и јединства чланова друштва
8. За стручно уздијање чланова формирати приручну стручну библиотеку коју обезбедити каталогима, часописима и другим филател. публикацијама

9. Члановима друштва омогућити путем комисионе продаје у режији друштва снабдевање и шири избор марака ранијих издања Југославије и других земаља, прибора и стручну литературу-часописе
10. Материјално финансијско стање друштва као и пословање, мора бити стална брига Председништва, Одбора унутрашње контроле и чланова, у оквиру чега треба донети план финансирања програмске делатности
11. Повећати чланарину редовних чланова на 100,00 дин. и омладинаца на 40,00 дин. што је неопходно, обзиром на обавезе и трошкове које има друштво
12. Прихватити уплаћивање депозита за нова издања марака предвиђена планом Заједнице ПТТ-а, како би своје обавезе благовремено и на време извршавали према Савезу филателиста Србије.

Хранислав Михајловић

Филателистичко друштво „Шумадија“ из Крагујевца одржало је своју редовну годишњу скупштину 25. фебруара 1979. године. Критички је размотрена досадашња активност Друштва и утврђени су конкретни задаци у наредном периоду. На Скупштини је изабран Извршни одбор и остали органи друштва а за председника је поново изабран друг Брана Павићевић, истакнути филателиста из Крагујевца.

Друштво окупља 84 члана, од којих су 30 омладинци. Састанци се одржавају у Крагујевцу, у улици ЈНА, у друштвеним просторијама Месне организације ССРН, у непосредној близини школе „Мома Станојловић“. Састанци се одржавају три пута недељно и то недељом од 9 до 12 часова, а уторком и четвртком од 17 до 19 часова. На Скупштини је изабран и нови руководилац размене марака, Василије Јанковић, Касарнска 2., Крагујевац.

Василије Јанковић

Поводом прославе 25-годишњице Аматерског позоришта у Травнику, Филателистичко друштво из овог града издало је успео пригодни коверат. На коверту је марка Црвеног барјака жигосана пригодним машинским жигом.

Према програму активности Друштва, ово је други од укупно седам коверата колико су травнички филателисти планирали да издају ове године. Следећи коверат са пригодним жигом треба да буде издат 25. маја у поводу IV Сусрета братства и јединства (Травник, 25—28. маја 1979. г.). То је традиционални сусрет пионира основних школа и делегата месних заједница из више градова свих република и покрајина. Сва издања могу се набавити на адресу: Ф. Д. Травник, пошт. фах 20.

Владимир Јерић

У низу манифестација којима ће на пригодан начин бити обележена 125-годишњица прве норвешке пригодне марке, Федерација норвешких филателиста у сарадњи са норвешком Поштанском управом организује Међународну филателистичку изложбу NORWEX 80.

Изложба ће бити отворена од 13 до 22. јуна 1980. године у сајамским просторијама у Ослу и обухватиће површину од преко 15.000 m². Ова међународна манифестација се одржава у оквиру рада Међународне филателистичке организације ФИП, а покровитељ изложбе је норвешки краљ Олаф V. Позиви за учешће послати су у свих 54 земаља, чланица ФИП.

Организатор изложбе је нарочито заинтересован да поједини поштански сервиси који су иначе слободни у избору материјала који желе да излажу, прикажу и подручја као што су: класична издања, историја пошта, марке које одражавају културу и историју земље излагача, фолклор и народну уметност модерне технике израде марака кроз излошке новијег датума.

Овогодишњи програм издања норвешких марака потврђује да је укупна филателистичка активност у знаку ове изложбе. Пети октобар, Дан поштанске марке, биће обележен са два пригодна издања. Прво, блок од 4 марке са мотивима из историје ваздушне поште. Номинала овог издања биће 10,60 круна а продајна цена 15 круна. Друго издање чине марке са мотивима норвешког инжењерства. Номинална вредност овог издања је 13,25 круна а кључна марка од 10 круна биће у продаји ограничен временски период.

Војислав Беговић

SLOBODNA TERITORIJA TRSTA — POSEBNO FILATELISTIČKO PODRUČJE JUGOSLOVENSKIH ZEMALJA

Milan V. Petković

Tršćanska operacija je bila sastavni deo pohoda kojim je u proleće 1945. godine, u završnim operacijama Jugoslovenske armije, Četvrta armija preko Bihaća, Gospića i Rijeke izbila u Trst i na reku Soču.

Zajedničkim dejstvom trupa u gradu (Slovensko-italijanski antifašistički izvršni odbor) i spolja (jedinice 9, 20. i 30. divizije Četvrte armije), 1. i 2. maja oslobođen je Trst a 3. maja je palo i zadnje nemačko uporište u Opićini.

U oslobođenom Trstu uspostavljena je vojna i civilna vlast NOP uz saradnju svih antifašističkih snaga u gradu. Međutim, zapadni saveznici su osporili Jugoslovenskoj armiji pravo da drži svoje trupe u Trstu pa je kao posledica tog neslaganja usledio vojni, politički i diplomatski pritisak na našu zemlju. Vlade Velike Britanije i SAD, 9. 06. 1945. godine, uručile su našoj vlasti ultimativnu notu i prisilile je da još istog dana u Beogradu potpiše s njima sporazum po kojem će se jedinice Jugoslovenske armije povući iz Trsta. Ovaj sporazum je obuhvatao i druge oslobođene krajeve Slovenskog primorja i Istre. Povlačenje je izvršeno 12. juna na liniju koja je nazvana Morganova linija (Morgan line) i ujedno predstavljala demarkacionu liniju kojom je sporna teritorija podeljena na dva dela: zonu A koju su okupirale angloameričke jedinice i zonu B koju se zaposele jedinice Jugoslovenske armije. U zoni A je ponovo uvedeno italijansko zakonodavstvo od pre 8. septembra 1943. godine uz istovremeno raspuštanje svih demokratski izabranih organa NOP i oduzimanje svih upravno-pravnih funkcija narodno-oslobodilačkim odborima.

U spomen oslobođenja Trsta, 15. juna 1945. godine, izdata je serija maraka od jedanaest vrednosti koje su pored oznake nominale, imale i oznaku doplatnog viška koji je pripadao fondu za pomoć partizanskih boraca u Trstu. Za to izdane korišćene su italijanske marke redovnog izdanja za 1944. godinu sa pretiskom u plavoj, crnoj ili crvenoj boji i natpisom »1. V 1945. Trieste Trst« i petokrakom zvezdom. Nominalna i doplatna vrednost su izražene u italijanskim lirama (1). U očekivanju priključenja Trsta našoj zemlji, izdata je odmah i nova serija od dve marke na kojima je prikazana katedrala Sv. Just. u Trstu i sa natpisima »Litorale sloveno Trieste« i »Slovensko primorje Trst«. Međutim, izdanje nije pušteno u opticaj jer do realizacije priključenja Trsta našoj zemlji nije došlo. U međuvremenu je i Narodni odbor u Puli izdao seriju od petnaest maraka za koje je koristio italijanske marke za redovnu i avionsku poštu i prigodne marke »Frateli Bandiera« na koje je stavljen pretisak sa natpisom »Istra« i nova vrednost. Kako su se jugoslovenske vlasti povukle iz Pule, serija nije puštena u opticaj. Ipak, deo tog izdanja pušten je u promet sa novim pretiskom vrednosti jer su poštanski službenici preneli iz Pule u Rijeku zalihe četiri vrednosti pripremljenog pulskog izdanja. Marke su puštene u promet po naredbi Oblasnog narodnog odbora za Istru. Na Rijeci je štampana i puštena u promet još jedna serija maraka povodom dana oslobođenja Rijeke za koju su korišćene italijanske marke iz 1944. godine. Na pretisku crne boje, pored datuma 3. V 1945., bio je i natpis »Fiume« i »Rijeka« između kojih je bila petokraka zvezda, oznaka vrednosti i stilizovano sunce na horizontu kao simbol slobode.

Od 15. avgusta 1945. godine, počinje se sa redovnim izdanjima za zonu B Slobodne Teritorije Trsta. Do 8. 02. 1947. godine, izdato je 26. maraka redovnih i 19 maraka porto izdanja sa motivima predela i proizvoda Istre i Slovenskog primorja, što predstavlja veliki posao i pokazuje angažovanje naše zemlje da se i u toj oblasti situacija dovede u granice normalnog života i potreba stanovnika.

Savet ministara inostranih poslova velikih sila, koji je trebalo da pripremi nacrt za mirovne ugovore, posle tri neuspela zasedanja, na četvrtom zasedanju (15. 06. do 20.07. 1946. godine) prihvatio je 2. 07. rešenje o stvaranju Slobodne Teritorije Trsta (Territorio Liberto di Trieste) od područja grada Trsta i severozapadnog dela Istre. Mirovna konferencija u Parizu (zasedala od kraja jula do 15. oktobra 1946. godine) na sednici od 28. septembra potvrdila je to rešenje koje je kasnije sankcionisano Mirovnim ugovorom sa Italijom (10. 02. 1947. godine).

Kao posledica odredaba Mirovnog ugovora sa Italijom, 8. februara 1947. godine štampane su marke redovnog izdanja jugoslovenskih maraka iz serije partizanski motivi i službene marke u izmenjenim bojama i pretiskom »Vojna uprava Jugoslovenske armije« i novim vrednostima uz poništenje dinarske vrednosti maraka. Istog dana puštena u promet porto serija sa istim pretiskom na porto

markama FNRJ (stilizovana buktinja sa petokrakom zvezdom).

Većinu maraka iz ovog perioda štampale su štamparije »Ljudska pravica« iz Ljubljane, »Tipografija« iz Zagreba i štamparije u Rijeci i Puli.

Izdanja vojne uprave Jugoslovenske armije za zonu B STT pojavljuju se prvi put 1. maja 1948. godine povodom proslave Praznika rada.

Službeni naziv Vojne uprave promenjen je na markama 26. jula 1952. godine jer je u to vreme Jugoslovenskoj armiji promenjen naziv u Jugoslovenska narodna armija. Od tog datuma na marke se stavlja natpis »STT VUJNA«.

Od ukupno 40 redovnih i prigodnih izdanja i 8 porto izdanja maraka, 26 redovnih i prigodnih i 7 porto izdanja su izdanja za našu zemlju putem kojih su obeležavani svi značajniji datumi iz istorije jugoslovenskih naroda odnosno društveno-politička aktivnost naše zemlje na spoljašnjem i unutrašnjem planu.

Saveznička vojna uprava je od samog početka tolerisala povrede odredaba Mirovnog ugovora i Statuta SIT od strane italijanskih činovnika zaposlenih u savezničkoj upravi u Trstu a u hladnoratovskom zaoštravanju odnosa između saveznika, stav prema Jugoslaviji je posebno zaoštren. Tripartitnom deklaracijom vlada SAD, Velike Britanije i Francuske predlagano je čak priključenje Italiji celokupne STT. Dalji pritisak na Jugoslaviju pojačan je posle Rezolucije Kominformbiroa s ciljem da naša zemlja popusti u svojim stavovima i zahtevima i potpuno prepusti rešenje pitanja Trsta i cele STT zapadnim saveznicima.

Da bi dokazala svoju miroljubivu politiku, vlada FNRJ je prihvatile Londonski sporazum (5. 10. 1954. godine) kojim se ukida vojna uprava u STT i predviđa njena podela. Jugoslaviji je priključena zona B i manji deo zone A a Italiji veći deo zone A i grad Trst. Specijalnim statutom obe strane su se obavezale u pogledu poštovanja jednakih prava manjina a italijanska vlada još da će održavati slobodnu luku u Trstu.

Zadnje redovno izdanje »STT VUJNA« štampano je 9. oktobra 1954. godine a sve marke izdate za zonu B Slobodne Teritorije Trsta važile su do 31. decembra 1954. godine. Tako je zaokružena jedna filatelistička oblast a izdanja za Trst, Pulu, Rijeku i zonu B Slobodne Teritorije Trsta predstavljaju zanimljivu temu dok pojedina izdanja predstavljaju i velike filatelističke vrednosti, posebno zbog malog tiraža pojedinih izdanja i, u početnom periodu, neredovnih prilika u kojima su marke izdavane.

⁽¹⁾ Sve vrednosti na markama STT označavane su u italijanskim lirama do 15. avgusta 1949. godine a od tada pa do ukidanja STT, u dinarima.

NOVI POŠTANSKI ŽIGOVI

25. I 1979. 75-godišnjica prvog broja »Politike« Pošta 11101 Beograd
25. I 1979. 75-godišnjica prvog broja »Politike«, Pošta 41101 Zagreb
28. I 1979. »Pokal Vlašić«, Pošta 72270 Travnik
30. I 1979. Prvenstvo Evrope u umetničkom klizanju, Pošta 41101 Zagreb
8. II 1979. Svetski kup »FISIA« u slalomu za žene na Pohorju, Pošta 62101 Maribor
10. II 1979. 34. Prvenstvo Jugoslavije u šahu u Bjelovaru, Pošta Bjelovar
15. II 1979. XI susret samoupravljača »Crveni barjak« — 10-godišnjica susreta, Pošta Kragujevac
15. II 1979. 10-godišnjica susreta samoupravljača, Pošta 11101 Beograd
15. II 1979. 10-godišnjica susreta samoupravljača, Pošta 41101 Zagreb
16. II 1979. 150-godišnjica postojanja Muzičke škole »Vatroslav Lisinski«, Pošta 41101 Zagreb
17. II 1979. 10. smotra slovačkih amaterskih pozorišta SAPV u Bačkom Petrovcu, Pošta Bački Petrovac
17. i 18. II 1979. XIV Spomen pohod na Stol, Pošta 64274 Žirovnica
1. III 1979. Međunarodna godina deteta UN 79, Pošta 11101 Beograd
2. III 1979. Filatelistička izložba u Umagu, Pošta 62394 Umag
2. III 1979. Izložba maraka u čast 60-godišnjice III Internationale, Pošta 24400 Senta
1. III 1979. Međunarodna godina deteta UN 79, Pošta 41101 Zagreb
10. III 1979. Otvaranje muzeja u Virju, Pošta 43326 Virje
26. III 1979. »Muzejski eksponati — staro oružje« Pošta 11101 Beograd
6. IV 1979. X. jubilarni šahovski festival — Velemajstorski turnir, Pošta Vrnjačka Banja

MALE OSTRVSKE ZEMLJE — FILATELISTIČKI VIĐENE

Stjepan Malčić

(Nastavak iz broja 179)

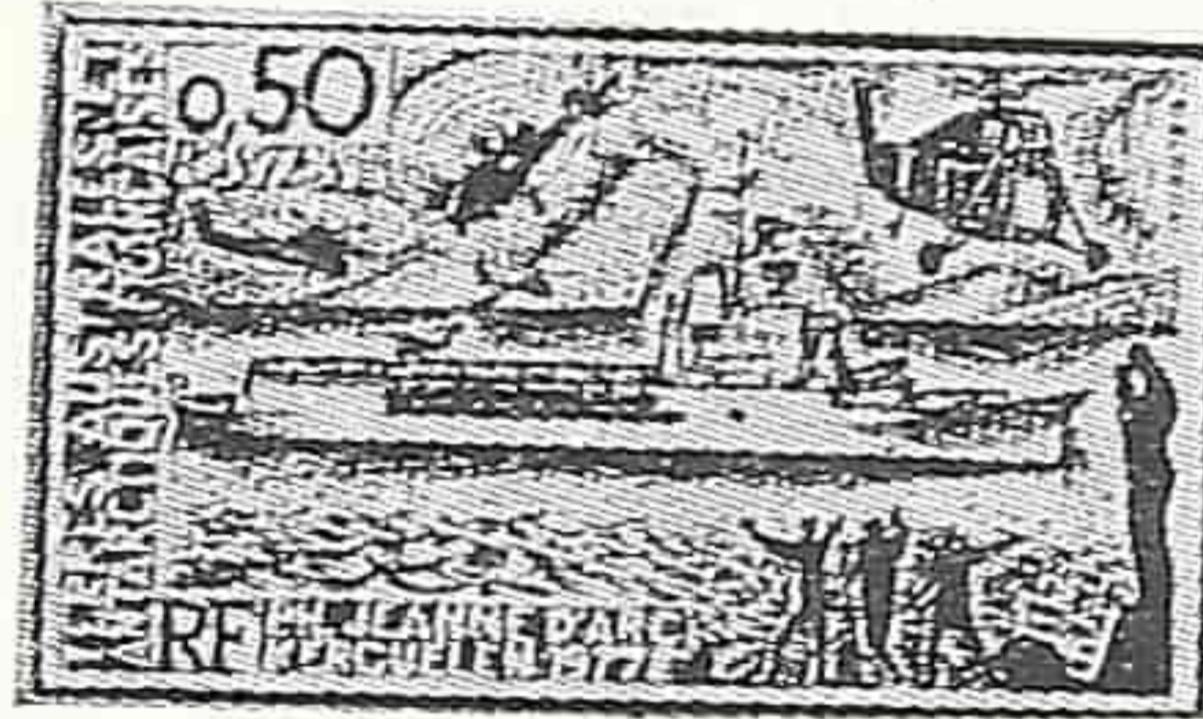
Arhipelag Kergelen sastozi se od velikog istoimenog ostrva (5820 km^2) i oko 300 malih ostrva. Otkrio ga je 13. II 1772. god. francuski moreplovac Iv Kergelen (Yves Kergulen), ali je u francuskom posedu ustvari tek od 1950. godine. Na njemu se nalazi stalno naseljeno mesto Port-o-Franse (Port aux Français) sa istraživačkim stanicama, bolnicom, fabrikom za preradu kitova i vojnom posadom. Na ostrvu se uzgajaju irvasi i ovce.

Arhipelag Kroze se sastozi od 5 velikih i 15 manjih ostrva. Otkrio ga je 24. I 1772. god. francuski moreplovac Nikola Marion-Difren (N. Marion-Dufresne) a kapetan Kroze ga je anektirao u ime Francuske. Nema stalnih naselja.

Ostrvo Novi Amsterdam ugledao je prvi put 1522. god. jedan brod iz Magellanove flote, a prvi se na njemu iskrcao čuveni moreplovac Van Dimen (Diemen) 1633. god. Ima površinu od 50 km^2 i nalazi se u francuskom posedu od 1893. god. Na njemu se od 1950. god. nalazi stalno naselje sa istraživačkim i meteorološkim stanicama, bolnicom i vojnom posadom. Oko ostrva se mnogo lovi riba, rakovi i tuljani.

Malo ostrvo Sen-Pol (7 km^2) otkrili su 1559. god. portugalski moreplovci.

Adelijinu zemlju, sektor Antarktika između $136 - 142^\circ$ istočne dužine, površine oko 40.000 km^2 , otkrio je 1840. god. francuski istraživač Žil Dimon-Dirvil (Jules Dumont d'Urville). Na obali se nalazi stalna istraživačka stanica.

Pošta povremenih antarktičkih ekspedicija i kitolovaca išla je preko posebne pošte na Madagaskaru koja postoji od 1924. god. Posle II Svetskog rata, Francuska je od 1949-te god. pojačala istraživanja Antarktika i za poštu je počela da se koristi avionska marka Madagaskara (Yv. br. P.A.64) sa pretiskom »Terre Adélie«. 2. XI 1955. god. uspostavljena je teritorija TAAF uz korišćenje maraka Madagaskara (Yv. br. 324) sa odgovarajućim pretiskom.

Prva sopstvena redovna serija od 8 vrednosti izašla je 1956. godine. Interesantni motivi kao i opšti porast interesovanja u svetu za marke Antarktičkih oblasti, što pozitivno utiče i na njihovu kotizaciju, mogu da učine jednu zbirku maraka ovih oblasti vrlo interesantnom, posebno ako se uključe i koverti sa žigovima Antarktičkih baza raznih država (na pr. SAD, SSSR, Australije i dr.).

Australija je takođe zauzela deo Antarktika (Istočni Antarktik i Južnu Viktorijinu Zemlju) i za potrebe tih svojih teritorija izdaje počev od 1957. god. povremeno i posebne marke sa oznakom »Australian Antarctic Territory«. Pored nekoliko manjih serija i pojedinačnih vrednosti, izdate su 1966. i 1973. god. velike serije sa 10 odn. 12 vrednosti sa nominalama od 1 c do 1 A\$.

Vraćajući se na sever u toplije krajeve, nailazimo u Indijskom oceanu u blizini indonežanskih ostrva Sumatre i Jave na dva mala ostrva koja izdaju sopstvene marke. To su Božićnje ostrvo i Kokosova ostrva.

BOŽIĆNJE OSTRVO (Christmas Island) sa površinom od 138 km^2 , 300 km južno od Jave, otkrio je 25. XII 1643. (na dan Božića) britanski moreplovac William Mynors (W. Mynors). Ostrvo postaje posed Vel. Britanije 1888. god. i uskoro dobija i prvo naselje. Sadašnji stanovnici (oko 3200) su ugl. Kinezi, Malajci i Indusi i zaposleni su pretežno na eksploataciji ležišta fosfata, glavnog izvoznog artikla. Ostrvo je (uz intermeco japanske okupacije 1942 — 45.) bilo prvo pod upravom britanske kolonije Malake (Straits Settlements) i Malajske Federacije, a kad je ova 1957. god. stekla nezavisnost, dolazi pod posebnu britansku upravu. Od 1. X 1958. prelazi pod administraciju Australije i stiče poštansku autonomiju. Tako već 15. X 1958. izlazi i prva serija maraka od 10 vrednosti, u stvari australijskih maraka sa pretiskom imena ostrva. Prvu sopstvenu seriju izdaje 28. VIII 1963. sa istim vrednostima kao ranije — od 2 c do 1 Malajski dolar. Od 1968. god. ostrvo prelazi na australijanski monetarni sistem i

izlazi i prva serija maraka od 10 vrednosti, u stvari australijskih maraka sa pretiskom imena ostrva. Prvu sopstvenu seriju izdaje 28. VIII 1963. sa istim vrednostima kao ranije — od 2 c do 1 Malajski dolar. Od 1968. god. ostrvo prelazi na australijanski monetarni sistem i

1972/73 izdaje u toj valuti veliku redovnu seriju od 16 vrednosti sa motivima brodova u nominalama od 1 c do 1 A\$ (Yv. br. 39—54). Od tada je izdavačka aktivnost vrlo umerena: za božić se izdaju svake godine po 2 marke relativno malih nominala.

KOKOSOVA-Kiling-OSTRVA Cocos-Keeling-Islands), arhipelag od 27 atola, leži oko 1100 km jugozapadno od Jave. Ostrva su bila nenaseljena sve do 1826. god. kada su se na njima naselila dva engleza i podigla plantaže kokosovih palmi. Posed Vel. Britanije postaju 1857. god., prvo pod upravom guvernera Cejlona, zatim Malaje (1882.), a između 1903 — 1955. Singapura. Prema jednom sporazumu prelaze od tada pod australijsku administraciju. Na ukupnoj površini od 13 km² ima sada oko 700 stanovnika.

U II Svetskom ratu je na tzv. Zapadnom ostrvu izgrađen vojni aerodrom koji je 1952. god. preuređen za civilnu upotrebu i služi kao međustanica za vazdušni saobraćaj između Australije i Južne Afrike. Najveće naselje nalazi se na ostrvu Houm (Home Island).

Prva serija sopstvenih maraka od 6 vrednosti izdata je 11. VI 1963. god. Prelaz na australijsku valutu uslovio

je 9. VII 1969. izdavanje nove redovne serije od 11 vrednosti. Sledeća redovna serija izdata je 1976. god. sa 12 vrednosti u istom rasponu kao i ranije, od 1 c do 1 A\$. Pored ovih redovnih serija nisu izdavane nikakve druge marke, što je kuriозitet svoje vrste.

Idući dalje prema istoku dolazimo do Južnog Pacifika koji obiluje malim autonomnim ostrvskim zemljama. Tako u grupi Maršalskih ostrva nailazimo na ostrvo **NAURU**. Istorija ovog ostrva je prilično burna i zanimljiva. Otkrio ga je 1798. god. jedan engleski kitоловac čiji mu je kapetan dao ime Prijatno Ostrvo (Pleasant Island). Ono je izgleda zaista bilo ugodno jer se na njega uskoro počeo naseljavati ološ sa kitolovaca i drugih brodova koji su na ostrvo doneli alkohol, razne bolesti i kriminal. Njihovo bezvlađe trajalo je sve do 1888. god. kada je u cilju zavođenja reda ostrvo zauzela nemačka mornarica i pripojila ga svojoj koloniji na Maršalskim ostrvima. Uskoro je otkriveno da ostrvo obiluje naslagama fosfata (po procenama oko 100 miliona tona) i već 1905. godine počinje iskopavanje i izvoz. Kada je izbio Prvi svetski rat, ostrvo su okupirale australijske trupe i ono je do Drugog svetskog rata ostalo pod zajedničkom upravom Vel. Britanije, Australije i Novog Zelanda. Iskorišćavanje fosfata preuzima Britanska fosfatna kompanija (BPC) koja dovodi veći broj stranih radnika, ugl. Kineza. Kad je izbio Drugi svetski rat, jedni okupatori su se navrat na nos izgubili da bi ustupili mesto drugom: 9. XII 1941. god. ostrvo su zaposeli Japanci. Tokom njihove okupacije najveći deo zaostalog stanovništva odveden je na prisilne radove u druge krajeve. Kad je krajem septembra 1945. god. završena japanska okupacija, ostalo je na opustošenom ostrvu još svega oko 1300 izgladnjenih žitelja. Ostrvo tada postaje mandat OUN pod upravom Australije. Vađenje fosfata opet započinje punom parom i već 1950. god. izvezeno je milion tona ove vrlo dragocene sirovine, a sada se izvozi oko 2,5 mil. tona godišnje. Broj stanovnika se povećao na oko 8000 od čega su oko 3/4 strani radnici.

Januara 1966. god. ostrvo dobija autonomiju a na uporno insistiranje domorodaca, ostrvo 31. I 1968. god. postaje i potpuno nezavisno kao Republika Nauru. 1970. god. i fosfatna industrija je nacionalizovana, tako da je ostrvo postalo jedna od zemalja sa najvišim dohotkom po glavi stanovnika na svetu. Rezerve fosfata tražeće međutim još samo oko 20 godina, ostrvo je ogoljeno sa vrlo oskudnim resursima pitke vode, koja se sada ugl. uvozi iz Australije, tako da je teško predvideti dalju budućnost ove ostrvske republike.

Za vreme nemačke vlasti, ostrvo je poštanski pripadalo Maršalskim ostrvima i koristilo nemačke marke za tu oblast. Pod vlašću Vel. Britanije ostrvo dobija sopstvene marke, odn. za početak britanske sa pretiskom »Nauru«. Prva sopstvena redovna serija izlazi 1924. god. sa 14 vrednosti od 1/2 p do 10 s. Sledeća redovna serija od 9 vrednosti izlazi tek 1954. god. sadrži kao motive iz života ostrvljana i pejsaže, a sledeća iz 1963/65. (Yv. br. 45-53) posvećena je flori i fauni ostrva. Prelaz na australijski monetarni sistem uslovio je izdavanje nove redovne serije (1966. god.) kombinovanjem tipova iz obe prethodne. Proglašenjem republike ista serija izlazi ponovo 1968. god. sa pretiskom »Republic of Nauru«. Najzad izlazi 1973. god. i poslednja redovna serija republike od 14 vrednosti. (Yv. br. 89-101). Godišnje se izdaje oko dvanaestak prigodnih maraka ne preterane nominale. Dosad

je izdat svega 1 blok.

U neposrednoj blizini ostrva Naura nalaze se grupe ostrva *GILBERT* i *TUVALU* koja su ranije sačinjavala britansku koloniju Gilbert i Elis (Gilbert and Ellice Islands). Britanski protektorat od 1892. god., prvo pod upravom ostrvâ Fidži (čije su se marke koristile do 1912. godine), ova oblast postaje od 1912. god. kolonija koja pored pomenutih ostrva obuhvata i susedna Ekvatorska Ostrva i ostrvo Ošen (Ocean Island), a od 1937. god. grupu ostrva Feniks, sa ukupnom površinom od oko 956 km² i oko 50.000 stanovnika, ugl. na ostrvima grupe Gilbert (oko 40.000). Stanovništvo ostrvâ Gilbert su ugl. Mikronežani a ostrvâ Elis (odn. Tuvalu) su Polinežani. Na ostrvima je 1974. god. sproveden referendum su od 1. I 1976. god. stvorene posebne oblasti i Gilbert i Tuvalu. Glavni grad i ostrvo arhipelaga Gilbert je Tarava, poznata po teškim bitkama sa Japancima za vreme Drugog svetskog rata (novembra 1943). Glavno ostrvo arhipelaga Tuvalu je Funafuti.

Prve sopstvene marke bile su marke ostrva Fidži iz 1911. god. sa pretiskom »Gilbert and Ellice Protectorate« odn. nova serija od 4 vred. iz iste godine. Prva redovna serija kolonije od 13. vred. (Yv. br. 12—24) izdata je 1912. god. a sledeća tek 1939. (Yv. br. 38—49), sa nominalama od 1/2 p do 5 s. Do rascepa 1976. god. izdato je u svemu 147 kom. maraka i 2 bloka. Posle razdvajanja izdate su za svaku oblast posebne redovne i nekoliko prigodnih serija.

Nešto dalje prema jugu nalazi se francuska teritorija *VOLIS I FUTUNA* (Wallis et Futuna Iles). Ostrva Futuna su Evropljani otkrili 1616. god.. a ostrva Volis 1767. Od 1847 god. postaju francuska kolonija, a od 1959. francuska prekomorska oblast sa posebnom upravom. Tu se nalaze ustvari 3 domorodačke kraljevine.

Do 1920. god. kolonija je koristila marke Nove Kaledonije, a zatim do 1959. god. uz ove i marke drugih francuskih kolonija sa pretiskom »Wallis et Futuna«, ukupno 156 komada. Zatim dobija sopstvene marke. Ukupno je do 1976. god. izdato 190 kom. maraka obične i 70 kom. avionske pošte kao i 1 blok.

Dalje na jugu prema Novom Zelandu, nalazi se ostrvo *NORFOLK*. Ovo malo ostrvo površine svega 24 km² otkrio je čuveni engleski moreplovac Džems Kuk 1770. god. U britanskom posedu je od 1788. god. Služilo je sve do 1855. god. kao mesto za deportaciju kažnjjenika. 10. VI 1856. god. iskricali su se prvi naseljenici dolazeći sa udaljenog ostrva Pitkern i ovaj dan se slavi kao praznik (»Bounty Day«). Ostrvo tada prelazi pod upravu Tasmanije, a od 1914. god. pripada Austriji. 1960. god. dobija samoupravu. Naiveći deo od ukupno oko 2000 stanovnika živi u glavnom naselju Kingstonu. Ostrvo ima od 1947. god. stalnu avionsku vezu sa Sidnejem u Australiji. Šumovito ostrvo je poznato po norfolškom boru (Araucaria excelsa) koji se mnogo gaji i kao sobna ukrasna biljka po celom svetu.

Prve sopstvene marke Norfolk je dobio 1947. god. Dotada su se koristile marke Australije. Do 1970. god. izašle su tri kompletne redovne serije. Od tada redovne serije počinju da se izdaju u delovima. Tako je serija od 1970/71 sa motivima ptica izašla u 2 dela (Yv. br. 105 — 112 i 116 — 122), sledeća serija sa arhitektonskim motivima izlazi između 1973. i 1975. god. u 3 dela (Yv. br. 135 — 138, 142 — 149 i 160 — 163). Najnovija redovna serija sa motivima leptirova izdata je tokom 1976/77 god. čak u 4 dela. Inače je broj maraka koje se godišnje izdaju dosta promenljiv. Tako je na pr. 1972. god. izdato 3 marke, a 1974. god. 21 komad. Izrazito spekulativnih izdanja nema, ali je frekvencija izlaženja redovnih serija nešto prevelika.

Istočno od Gilbertovih ostrva, odnosno grupe Volis i Futuna nailazimo na ostrva *TOKELAU*, do 7. V 1946. poznata pod nazivom ostrvâ Union. To je grupa koralnih atola od kojih su glavni Fakafo, Nukunono i Atofu, ukupne površine od oko 10 km² i oko 2000 stanovnika, ugl. Polinežana. Glavne momente istorije ovih ostrva prikazuje serija maraka iz 1969. god. (Yv. br. 16 — 19): britanski protektorat od 1877 god., kao kolonija se 1916. god. pripajaju koloniji Gilbert i Elis, zatim 4. XI 1925. god. prelaze pod administraciju Novog Zelanda. Posle Drugog svetskog rata postaju samostalna teritorija (1. I 1949). Tim

povodom izlazi i prva serija od 3 marke sa motivima 3 glavna atola. Izdavanje maraka je dalje vrlo uzdržano: do 1976. god. izdato je svega 48 kom. maraka ugl. niskih nominala.

Južno od arhipelaga Tokelau nalazimo usamljeni atol *NIUE* (ili Savage Island) površine oko 259 km² sa oko 3500 stanovnika sa sedištem u luci Alofi. Do 1901. god. u sastavu Kukovih ostrva, prelazi zatim pod upravu Novog Zelanda. Otada koristi marke N. Zelanda sa pretiskom sve do 1920 god. kad dobija prave sopstvene marke. Međutim već od 1927. god. opet prelazi na korišćenje novozelandskih maraka sa pretiskom i tek posle Drugog svetskog rata, 1950. god. izlazi ponovo redovna serija od 10 vrednosti za Niue. (Yv. br. 80 — 89). Dalje redovne serije izdate su 1969. god. (sa motivima flore) i 1976. god. (sa raznim motivima). Ukupno je od 1950. do 1976. izdato 85 kom. maraka, dakle veoma malo. Nije izdat ni jedan blok.

Istočno od ostrva Niue proteže se u jednom luku dužine oko 2000 km grupa ostrvâ koju je otkrio kapetan Džems Kuk 1773 godine i koja je po njemu dobila ime *KUKOVA OSTRVA* (Cook Islands). Severna grupa od 7 ostrva je raštrkana i jedino veće ostrvo je *Penrin* (Penrhyn) ili Tongareva od 10 km² i oko 1000 stanovnika, dok je južna grupa od 8 ostrva zbijenja i gušće naseljena. Najveća ostrva su *Rarotonga* (67 km² i oko 8000 stan.) i *Aitutaki* (16 km² i oko 3000 stan.). Ukupna površina je 233 km² sa oko 20.000 stanovnika ugl. Polinežana. Od 1888. do 1901. god. pod protektoratom Vel. Britanije, a od 11. VI 1901. pod administracijom Novog Zelanda. Od avgusta 1965. god. uvedena je unutrašnja samouprava.

Prve marke za ovu oblast izdate su već 1892. god. i one su uz tipove iz sledeće 2 serije 1893.i1898. god. u raznim varijantama ili sa pretiscima korišćene sve do 1919. god. Posle toga privremeno prestaju da se koriste posebne marke Kukovih ostrva i za celu oblast se koriste marke Novog Zelanda sa pretiskom »Rarotonga« odnosno posebne marke izdate za Rarotongu. Od 1932. god. opet izlaze marke sa nazivom Kukovih ostrva neprekidno do danas. Poštanska uprava Kukovih ostrva je za razliku od ostalih bivših britanskih poseda vrlo sklona izdavanju velikih i skupih serija i blokova, sa nominalama do 10 NZ\$. To posebno dolazi do izražaja od vremena sticanja autonomije. To nam pokazuje sledeći mali pregled:

Izdato	1971	1972	1973	1974	1975
Blokova	3	7	12	15	7
Maraka	30	37	32	47	35
Ukupna nominala	31.7	16.3	12.1	51.2	27.6
	NZ\$				

Kako vidimo Kukova ostrva se ako ne po broju izdatih maraka a ono po visini nominale nalaze u samom vrhu svetske liste i samim tim moraju se ubrojati u neseriozne izdavače.

Ostrva Penrin i Aitutaki iz grupe Kukovih ostrva imala su donekle posebnu poštansku istoriju.

Penrin je na krajnjem severo-istoku grupe geografski dosta izdvojen. Pre 1902. god. i između 1932. i 1973. god. koristio je marke Kukovih ostrva. Sopstvene marke je imao između 1902. i 1931. god. kao i posle 1973. god. kada izlaze prvo serije Kukovih ostrva iz 1970/72 i 1973. god. sa pretiskom »Penrhyn — Northern«, a od 1974. god. i posebne marke za Penrin.

Na sličan način je ostrvo Aitutaki koristilo između 1902. i 1920. god. marke N. Zelanda sa pretiskom »Aitutaki«, a između 1920. i 1932. god. sopstvene marke. Između 1933. i 1972. god. koristi marke Kukovih ostrva, a od 1972. god. prvo iste marke sa pretiskom imena ostrva, a zatim sopstvene marke. Politika izdavanja maraka je slična onoj Kukovih ostrva.

U Tihom okeanu preostaje nam još samo najistočnije usamljeno ostrvo *PITKERN* sa svega 4,5 km² i oko 70 stanovnika. Ostrvo je otkrio 1767. god. britanski moreplovac Filip Kartret (Ph. Carteret) a postalo je poznato kao pribegište pobunjenika sa broda *Baunti*. Da se ukratko potsetimo na taj događaj o kome

je napisano više knjiga a snimljena su i dva filma (u jednom je glavnu ulogu igrao Marlon Brando). 28. XI 1787 god. otplovio je iz Engleske brod »Baunti« sa zadatkom da sa Tahitija prenese na ostrva Zapadne Indije sadnice hlebnog drveta. Pod zapovedništvom kapetana Blaja (W. Bligh) brod krajem sledeće godine stiže na Tahiti i priprema sadnice za prevoz. Početkom 1789. god. brod kreće prema Americi, ali zbog nepodnošljive surovnosti kapetana (verovatno bolesnog od paranoje) dolazi do pobune pod vođstvom poručnika Flečera Kristijana i kapetan Blaj biva sa 18 članova posade 28. IV 1789. god. ukrcan u čamac i prepušten moru. Brod se vraća na Tahiti gde ostaje do sledeće godine i kad je primećeno približavanje jednog britanskog broda, 9 pobunjenika sa 6 Tahićana i 12 Tahićanki odlaze na ostrvo Pitkern gde je brod spaljen. Pobunjenici koji su ostali na Tahitiju bili su ubrzo uhapšeni od strane svog bivšeg kapetana koji se spasao i odvedeni u Englesku pred vojni sud. Među pobunjenicima na Pitkernu je poglavito zbog manjka žena došlo do tuča i posle 10 godina ostao je živ samo jedan od njih — Džon Adams. Naseljenike je tada (1808. god.) otkrio jedan američki kitolovac. 1831. god. su se stanovnici ostrva odselili na Tahiti, ali su se već posle 6 meseci vratili natrag. Kad je broj narastao do 120 došlo je zbog prenaseljenosti ponovo do seobe, ovog puta na ostrvo Norfolk (1856. god.). Međutim i ovog puta se između 1859. i 1864. god. dobar deo ponovo vratio na Pitkern.

Glavni izvor prihoda stanovnika je prodaja suvenira retkim turistima i prodaja maraka filatelistima širom sveta.

Ostrvo je do 1940. god. administrativno pripadalo ostrvima Fidži, a od tada postaje posebna kolonija Vel. Britanije, dobija posebne marke. Otada do kraja 1975. god. izdato je oko 153 marke i 2 bloka, tj. oko 4 — 5 maraka godišnje, što je s obzirom na umerenu nominalu vrlo uzdržana izdavačka politika.

Posle ostrva Pitkern Tihi okean je pust sve do Amerike na čijim istočnim obalama, ponovo u Atlantskom okeanu, odn. Karipskom moru, ima više malih autonomnih ostrva. Polazeći sa severa nailazimo prvo na ostatak nekadašnje francuske Kanade ostrva *SEN-PJER* i *MIKELON* uz južnu obalu ostrva Nju Faundlend. Mikelon od 216 km² i oko 1000 stanovnika sastoji se u stvari od dva ostrva povezana međusobno uskim peščanim sprudom, dok se na znatno manjem ostrvu Sen-Pjer od 26 km² nalazi svih ostalih oko 5000 stanovnika. U istoimenom lučkom gradu stanovništvo se za vreme ribarske sezone i utrostruči.

Prva naselja na ostrvu nastala su početkom XVII-og veka, a od 60-tih godina istog veka nalaze se pod vlašću Francuske. Prvo kao kolonija, zatim od 1958. god. francuska prekomorska teritorija a od 1976. god. departman Francuske republike. Od 1. I 1973. god. kao novčana jedinica služi francuski franak.

Svoje marke ostrva imaju još od 1885. god. i to marke francuskih kolonija sa pretiskom »SPM« ili francuske marke sa pretiskom koje su se koristile sve do 1909. godine. Tada izlaze posebne marke za ovu koloniju u seriji od 17 vrednosti (Yv. br. 78 — 93) koje u raznim varijantama važe sve do 1933. god. kad ih smenjuje nova velika redovna serija od 24 vrednosti (Yv. br. 136 — 159), a zatim uz prekid između 1942—1944, redovno se izdaju obične i avionske marke, ne suviše često i sa umerenim nominalama.

Dalje na jugu, u Meksičkom zalivu i Karipskom moru, ima znatan broj autonomnih ostrva ali većina od njih premašuje granicu od 50000 stanovnika koju smo postavili kao granicu za ovaj naš pregled. U naše okvire bi od njih spadala Britanska Devičanska ostrva (153 km², oko 11000 stan.), Kajmanska ostrva (259 km², oko 14000 stan.), Sen-Kristofer-Nevis-Angilja (400 km², oko 7000 stan.), Terks i Kaikos ostrva (430 km², oko 7000 stan.), i Montserat (101 km², oko 13000 stan.). Sve ove oblasti su bivše britanske kolonije.

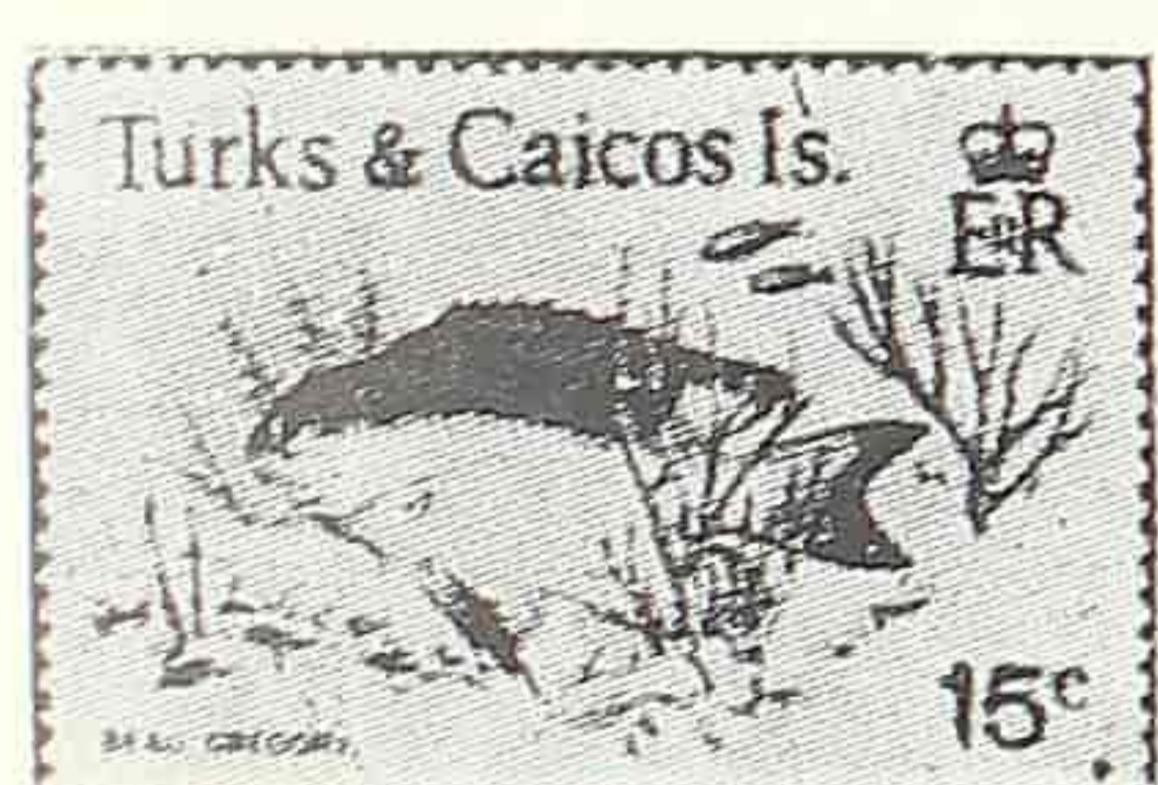
Južno od Kube nalazi se grupa od 3 ostrva — *KAJMANSKA OSTRVA*. Pretežni deo stanovništva živi na ostrvu Veliki Kajman (220 km^2). Ostrva je otkrio Kolumbo 1503. god., a pripadaju Vel. Britaniji od 1670-te god. Do 1959. god. nalaze se manje ili više pod upravom Jamajke, zatim do 1962. god. imaju izvesnu autonomiju pod istim guvernerom, a kad je avgusta 1962. god. Jamajka proglašila nezavisnost, dobijaju posebnu upravu pod nadzorom Vel. Britanije.

Do 1901. god. na ostrvima su korišćene marke Jamajke. Prve sopstvene marke sa likom kraljice Viktorije izdate su u svega 2 vrednosti, jer je stupanje na presto Edvarda VII iste godine zahtevalo izdavanje novih maraka. Dalje redovne serije, praktično bez prigodnih izdanja, dolazile su sa stupanjem na presto novih vladara sve do Elizabete II, odn. odvajanja od Jamajke 1959. godine. Od tada počinju redovno da se pojavljuju i razne serije i blokovi. Od 1. V 1972. god. uveden je kao valuta kajmanski dolar, vredan $1/2$ britanske funte. Sve u svemu, izdavanje maraka je kako po broju serija tako i po nominali uzdržano. Za period od 1971 — 1975. god. izdato je na pr. u proseku godišnje 16 kom. maraka i 1 — 2 bloka sa ukupnom prosečnom nominalom od 4 K\$.

Istočno od Portorika nailazimo na *DEVIČANSKA OSTRVA* čija je zapadna polovina teritorija SAD, a istočna grupa od 36 ostrva je (od 1967. god.) samoupravna teritorija Vel. Britanije (British Virgin Islands). Otkrio ih je Kolumbo 1493. god. i nazvao po devici sv. Ursuli (čiji je lik u grbu ostrvâ). Od 1648. god. pod holandskom, a zatim od 1666 god. pod britanskom vlašću. Pretežni deo stanovništva živi na ostrvu Tortoli.

Do 1866-te god. korišćene su britanske marke koje su poništavane žigom A13. Te godine dobijaju sopstvene marke, međutim ne kako bi se očekivalo sa likom kraljice Viktorije, već sv. Ursule. Tek 1880. god. izlaze prve marke sa kraljičinim likom. Dalje serije izlaze ugl. povodom stupanja na presto novih vladara Vel. Britanije, tako da je za prvi 100 godina (do 1966) izdato svega 160 maraka. Kasnije se broj izdanja znatno povećava, ali ostaje u umerenim granicama. Tako je između 1971 — 75. izdavano godišnje u proseku 14 maraka i 1 blok, sa ukupnom nominalom od prosečno 6.2 US\$ (od 1951. god. na ostrvima se kao valuta koristi US-dolar).

Severo-zapadno od ovih ostrva u pravcu Bahama, nalazi se grupa ostrva *TERKS i KAIKOS* (Turcs and Caicos Islands). Sastoji se od oko 30 ostrva od kojih je samo 6 naseljeno. Najviše stanovnika imaju Veliki Terk (oko 2000 stan.), Severni Kaikos (oko 1700 stan.) i Južni Kaikos (oko 900 stan.). Ukupna površina iznosi oko 500 km^2 sa oko 8000 stanovnika. Ostrva je otkrio španski moreplovac Huan Ponse de Leon 1512. god. U XVII veku su ih naselili kolonisti sa Bermuda. Do 1848. god. su bila pod upravom Bahamskih ostrva, a od tada pod Jamajkom do 1959. godine. Tada dobijaju samoupravu sa guvernerom iz Vel. Britanije na čelu. Na ostrvima se nalaze vojne baze SAD i od 1. VIII 1973. je i kao monetarna jedinica prihvaćen US-dolar.

Na ostrvima su se prvo koristile marke Jamajke, a zatim od 1887. god. sopstvene marke koje su do 1900. god. izdavane samo za ostrva Terks. Već 1909. god. se na markama pojavljuje motiv kaktusa »turski turban« (*Mesocactus neryi*) po kome su ostrva Terks dobila i ime i koji se nalazi u grbu ostrvâ. Marke su i ovde izlazile ugl. kao redovne serije povodom stupanja na presto novih vladara. Tako je do dobijanja autonomije, za 92 godine izdato 177 kom. maraka. Posle toga se izdaje nešto više, pa za sledećih 17 god. (1959 — 1975) izlazi skoro isto toliko maraka: 175 + 5 blokova. No izdavačka politika se ipak može smatrati vrlo uzdržanom.

Na jugu od Devičanskih ostrva, u grupi Malih Antila, među tzv. »ostrvima zavetrine« (Leeward Islands) nalazimo ostrva *SEN-KRISTOFER* (St. Christopher ili St. Kitts, 175 km^2 i oko 37000 stanovnika), *NEVIS* (128 km^2 , oko 16000 stan.) i *ANGILJA* (90 km^2 , oko 5000 stan.), koja administrativno formiraju celinu. Ova ostrva je takođe otkrio Kolumbo 1493. god., a od 1625. god. (odn. Angilja od 1650. god.) se nalaze u britanskom posedu. Između 1958 i 1960. bila su uključena u Za-

padnoindijsku Federaciju. Kad su ostrva 27. II 1967. god. dobila unutrašnju samoupravu, stanovnici Angilje su se pobunili tražeći odcepljenje. Velika Britanija nije priznala to jednostrano proglašenje nezavisnosti koje je usledilo februara 1969. god. i sledećeg meseca šalje vojni ekspedicioni korpus koji zaposeda ostrvo, ali po statutu od 4. VIII 1971. god., Angilja kao autonomna oblast ostaje u sastavu Vel. Britanije.

1951. god. ostrva prelaze sa monetarnog sistema Vel. Britanije na istočno-karipski dolar = 1/2 US-dolara, a Angilja uvodi 1969. god. svoj novac: angilja-dolar istog pariteta.

Ova oblast je zbog čestih promena u upravnom i poštanskom sistemu filatelički vrlo interesantna. Do 1861. god. za Nevis i 1870. za Sen-Kristofer,

korišćene su marke Vel. Britanije koje su poništavane žigom A09 odn. A12. Između 1862 — 1890 god. za Nevis su se koristile posebne marke (ukupno izdato 29 kom.), a isto tako i za Sen-Kristofer između 1870 — 1890. (23 kom.). Zatim se počinju koristiti marke izdavane za celu grupu ostrvâ zavetrine (Leeward) i koristile su se sve do 1. VII 1956. god. (ukupno izdato 133 marke). Međutim su 1903. god. za ostrva Sen-Kits i Nevis počele da se koriste pored ovih i posebne marke. Do 1952. god. ih je izdato 121 komad. Tada se pripaja i Angilja, pa se marke nadalje izdaju sa trojnim nazivom »St. Kitts-Nevis-Anguilla« (Yv. br. 121 nadalje). Ove marke se izdaju sve do danas bez obzira na to što se, kako je gore pomenuto, Angilja izdvojila još 1967. god. i od tada koristi sopstvene marke. Svoje odcepljenje je Angilja

septembra 1967. god. manifestovala i na taj način što je na postojeće male rezerve kursirajućih maraka (Serija St. Kitts-Nevis-Anguilla, Yv. br. 159—174) stavljen pretisak »Independent Anguilla« (»Nezavisna Angilja«). Ove marke međutim nisu zbog vrlo malog broja bile u javnoj prodaji, ali su lepljene i žigosane na pismima predatim na poštama. Ove marke (ukupno 100 kompletnih serija) nisu unete na pr. u Iverov katalog, ali se nalaze u Mihelu sa vrlo visokom kotizacijom. Prva normalna nova redovna serija izšla je 27. XI 1967. god. Marke do 1971. god. ne pokazuju postojanje bilo kakve veze sa Vel. Britanijom, a od tada nose uobičajeni simbol E II R. Angilja ne izdaje mnogo maraka, ali su nominale prilično visoke: 1974. god. ukupno 15.—, a 1975. god. ukupno 28.— Ang\$.

Dalje na jugu takođe u grupi Malih Antila nalazi se i poslednje ostrvo koje ulazi u okvire našeg izbora: MONTSERAT (Montserrat).

Otkrio ga je Kolumbo 1493. god. a 1783. god. iz španske i povremeno francuske pre-vlasti prelazi u britanski posed. Između 1958 — 1960. god. bio je kao i cela grupa ostrva zavetrine (Leeward) kojoj pripada, u okviru Zapadnoindijske Federacije. Posle toga dobija samoupravu sa britanskim guvernerom.

Ostrvo ima površinu od 101 km² i oko 13000 stanovnika, ugl. afričkog porekla kao i na svim okolnim ostrvima. Na ostrvu su se prvo koristile marke Vel. Britanije ili Antigve (od 1862. god.), a od 1876. god. i sopstvene marke. U prvo vreme samo redovne serije odn. njihove dopune, a od 1932. god. i prigodne marke. Prva prigodna serija izlazi povodom 300 godina kolonizacije ostrva (Yv. br. 77 — 86). Zatim kao i svuda počinju da preovlađuju prigodne serije. Do dobijanja samouprave (1960. god.) tj. za 82 god., izdato je 152 marke, a od tada do kraja 1975. god., za narednih 15 godina, izdato je još 177 maraka i 8 blokova što ne bi bilo preterano ali nominale su ponekad vrlo visoke; do 10 IsK\$.

**Pozivam sakupljače maraka
SAD iz Jugoslavije da mi se javi u cilju
osnivanja sekcije sakupljača ovih
maraka, razmene maraka, kataloga
časopisa, iskustva i slično.**

LJUBOMIR MILOJEVIĆ, 11300 SMEDEREVO
Zavod za socijalno osiguranje, Trg Republike 6.

U NEKOLIKO REDOVA .....

Vojislav Begović

Razlike u gumiranju

Sudeći po tražnji maraka sa promenjenom gumom, sve veći broj filatelisti prihvata ove razlike kao interesantnu pojavu i kao rezultat napora izdavača marama da se pronađe zadovoljavajuće rešenje kod nanošenja gume ili lepka. Poznato je da su pomenute razlike prisutne na markama redovnih izdanja posle 1974. godine. Njih najčešće prate i promenjeni papiri na kojima su ove marke štampane. Jasno se razlikuju tri vrste gume: sjajna, suva ili tropska, bez sjaja ili polusjajna.

Novo — marka br. 1436 na polusjajnoj gumi

Početkom marta pojavila se u prodaji marka redovnog izdanja sa likom Maršala Tita od dva dinara na običnom papiru za razliku od izdanja iz 1974. godine, kada je ova marka štampana na kredastom papiru) i polusjajnoj gumi.

Aktuelno — marke redovnog izdanja br. 1433-1436 sa likom druga Tita, sve više tražene

Kako se radi o markama redovnog izdanja koje se nalaze u upotrebi još od 1974. godine, pojedine vrednosti se postepeno javljaju kao retke i skuplje i ne mogu se nabaviti pojedinačno. Ovo se odnosi na sledeće brojeve:

- 1433 (0,50.—) sa fosfornim nanosom
- 1434 (0,80.—) papir običan, guma suva
- 1435 (1,20.—) sa fosfornim nanosom
- 1435 (1,20.—) papir običan, guma suva
- 1436 (2,00.—) bez fosfornog nanosa

Cena kompletne serije na tržištu odgovara ceni istaknutoj u Katalogu Biroa za marke ZJPTT.

Interesantno — Marke sa sačuvanom marginom interesantnije. Na tržištu ovakvi primerci do 50% skuplji. Na šta treba posebno обратити паžnju.

Kada su se 1971. godine prvi put pojavile naše marke sa fosfornim nanosom (redovno izdanje sa turističkim motivima) sačupljači su počeli da pridaju određeni značaj margini sa tekstrom »marka sa fosforom«. Sačuvana margina trebalo je da omogući da se ove marke jasno odvoje od ostalih koje nisu sa fosfornim nanosom. Kod nekih primeraka ovo ostavljanje margine i nije bilo tako značajno s obzirom da se fosfor lako čitao postavljanjem marke u određeni položaj u odnosu na izvor svetlosti.

Vremenom, oblik i način nanošenja fosfora se menjao i sve je teže bilo golin okom razlikovati ih. Pored ovog, postoji još niz razloga zbog kojih treba sačuvati i marginu.

Pored toga što je margina za filatelistu pouzdan znak raspoznavanja maraka sa fosfornim nanosom, sačuvana margina olakšava uočavanje određenih, promenjenih karakteristika papira, zaštićuje zupčanje marke sa jedne ili dve strane (ugaona margina), nedvosmisleno određuje poziciju marke u tabaku (ugaona margina), što je značajno kada se radi o posebnim primercima maraka i predstavlja svojvrstan atest. Konačno, margina može da posluži i za obeležavanje (grafitnom olovkom) određene specifičnosti ili nekog drugog detalja koji se odnosi na marku uz koju se nalazi.

Doplatna marka — u korist Komiteta Mediteranskih igara u obaveznoj upotrebi u martu i avgustu ove godine

Nominalna vrednost ove marke je jedan dinar. Likovna obrada, treba istaći, vrlo uspela, rad je Andre Milenkovića, akademskog slikara iz Beograda, dugogodišnjeg kreatora naših maraka. Štampanje je izvršeno u štampariji »VEB — DVD« u Lajpcigu, u tehnici dvobojnog ofseta, u šalterskim tabacima od 50 maraka.

Tražim novitete istočnih zemalja i DDR više puta i isto po manko listi
Nudim SR Nemačku i Berlin.

Korespondencija na nemačkom i engleskom

HORST KELLER
6204 TAUNUSSTEIN 1.
P.O.Box 241. S. R. Nemačka

Tražim nežigosane marke Jugoslavije od 1960 — 1979. godine,
kao i:

Blok 19 a — ministarski album

br. 1572—73, br. 1479-80 na žutom papiru
br. 1475 sa rupom na glavi
br. 1478 bez »B«
br. 1476 pt umesto ptt
br. 1465 z. č. 12,5
br. 1448 ljubičastoplava
br. 1352—66 sa i bez fosfora

Blok br. 17 a — bez numeracije

br. 1129 a — bez oznake vrednosti
br. 1062 — svetlojorgovanasta

Tražim i čiste marke zemalja Zapadne Evrope i engleskih kolonija od 1977 — 1979. godine.

Nudim čiste i žigosane marke Jugoslavije od 1945 — 1959. godine, čiste marke SSSR, DDR, ČSSR, Rumunije Kube, Mongolije, Kine i Koreje od 1940 — 1979. godine.

Tražim časopis »Filatelist« iz 1978. i 1979. godine, kao i časopis »Michel-Rundschau« iz 1978. i 1979. godine.

Korespondencija na srpskohrvatskom jeziku. Na svako pismo obavezno odgovaram.

Want mint sets Yugoslavia and West Europa. Please mint East Europa.

Adresa: SERGEJ TCHISHOV, 286021 VINNICA, Len. Kom-somola 25/19. SSSR ili: SERGEI CHIJOW, P. O. Box 1. VINITSA 21. SSSR

NOVE MARKE

EVROPA

ALBANIJA

15. decembar: Poljoprivreda i stočarstvo (4 vr.)

ANDORA Španska

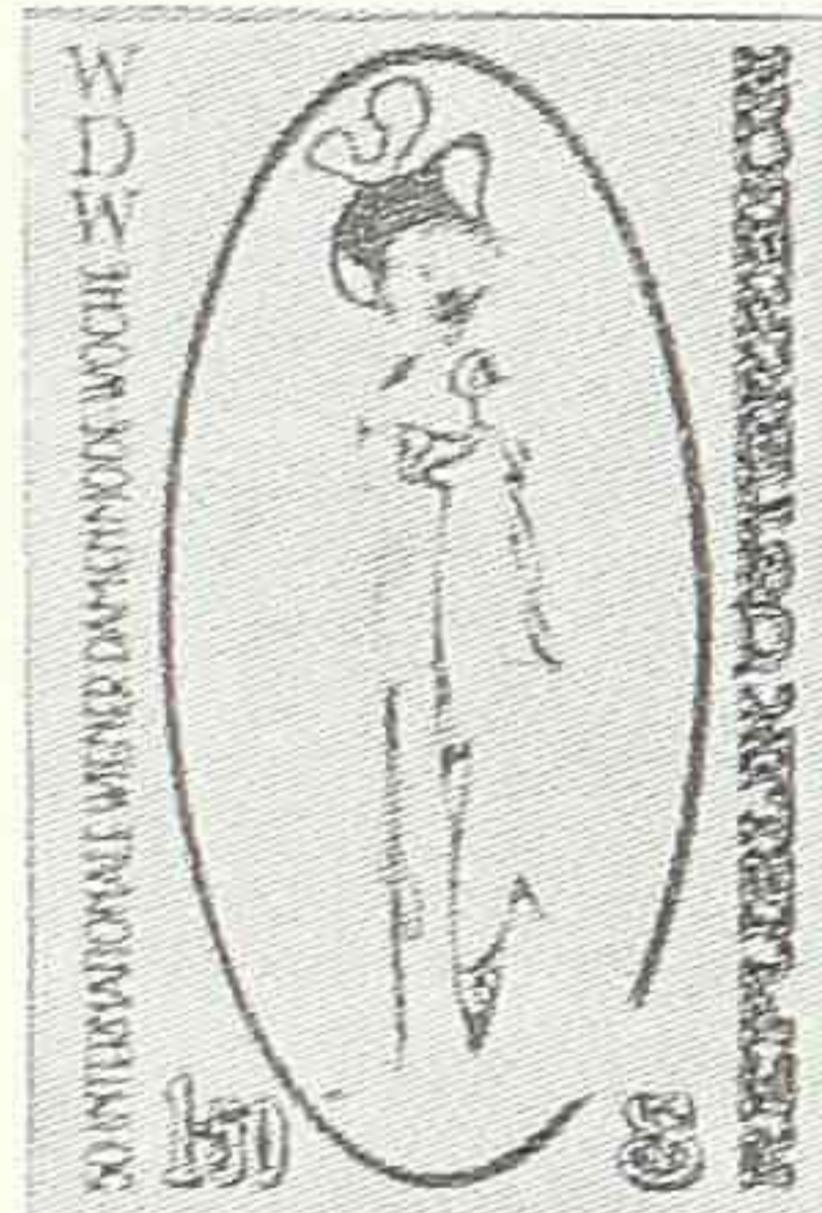
14. februar: Narodne nošnje Andore (3 vr.)

AUSTRIJA

13. mart: 200 god. školovanja gluvih (1 vr.)

13. mart: 50-god. Međunarodne nedelje ženske mode (1 vr.)

13. mart: 700 god. Crkve u Bečkoj Novoj Varoši (1 vr.)

22. mart: 150 god. Austrijskog državnog Suda (1 vr.)

BELGIJA

12. februar: Crveni krst (2 vr.)

3. mart: Izbori za evropski parlament (1 vr.)

17. mart: 1000 god. grada Brisla (2 vr.)

2. april: 30 god. NATO (1 vr.)

9. april: 25 god. Memorial Brendonk (1 vr.)

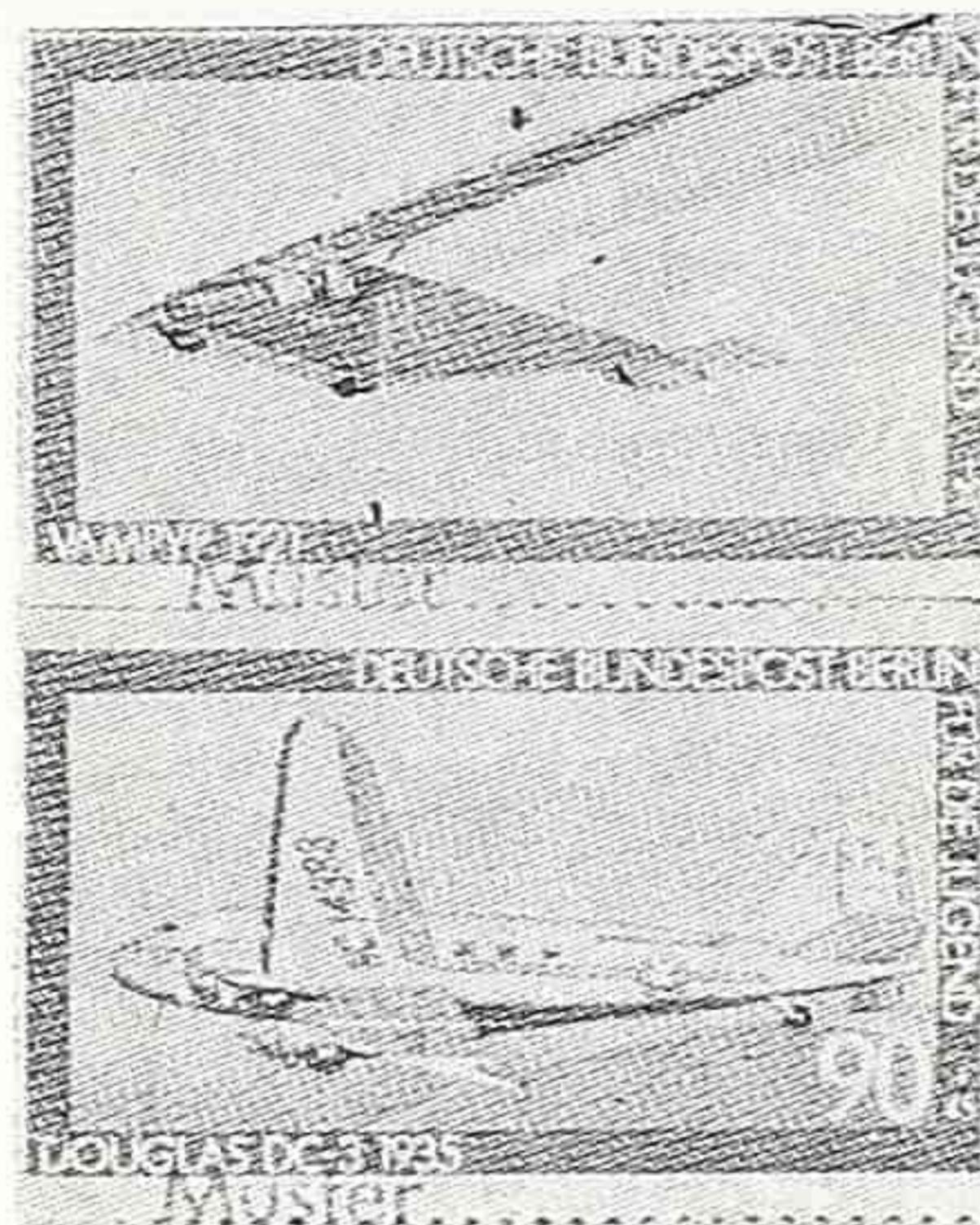

BERLIN

2. april: Sport (2 vr.)

5. april: Razvoj avijacije (4 vr.)

17. maj: 100 god. Državne štamparije (1 vr.)

ČEHOSLOVACKA

1. januar: 30 god. Ujedinjenih poljoprivrednih zadruga (1 vr.)

2. mart: Interkosmos (blok)

23. mart: 25 god. Planinarskih spasilačkih ekipa (5 vr.)

2. april: Godišnjice (6 vr.)

DANSKA

5. april: 500 god. Univerziteta u Kopenhagenu (2 vr.)

FINSKA

20. mart: 200 god. Oficirske škole u Hamini (1 vr.)

31. mart: 750 god. Grada Turku (1 vr.)

2. maj: Europa CEPT (2 vr.)

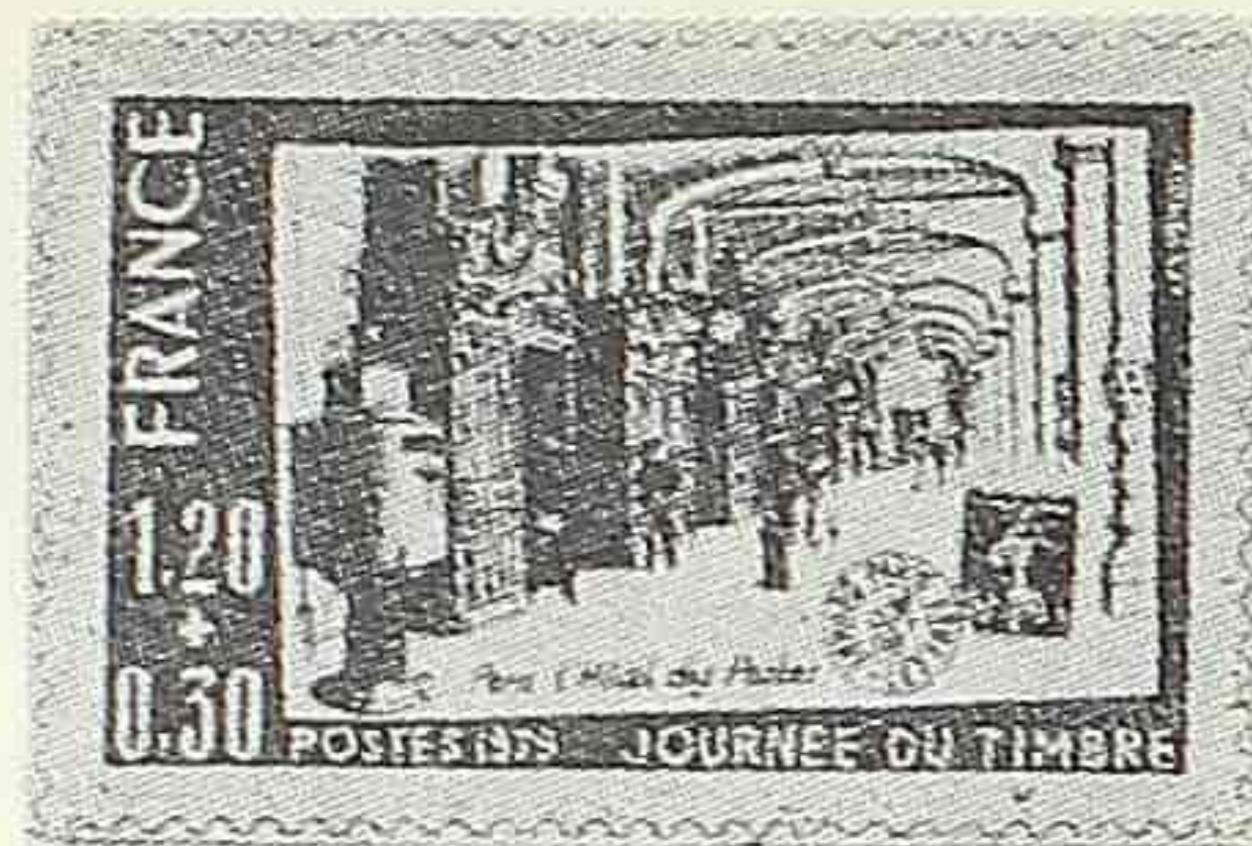
2. maj: 200 god. Grada Tampre-a (1 vr.)

FRANCUSKA

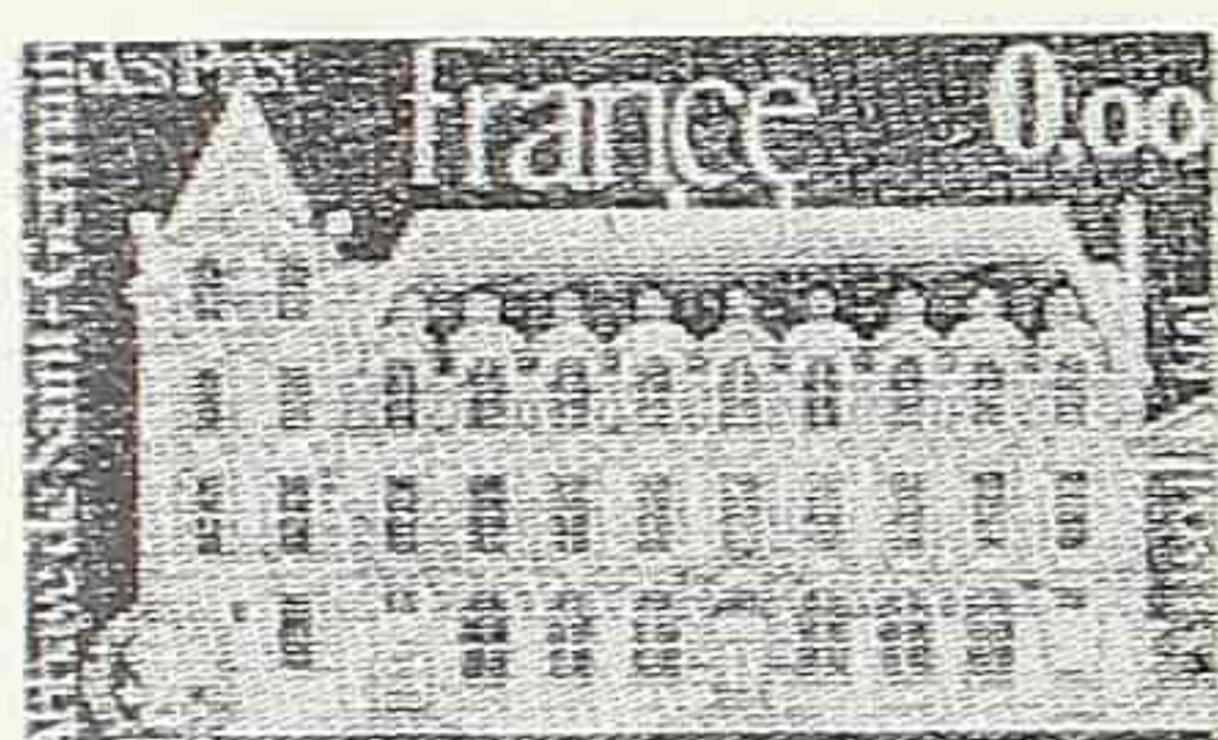
15. januar: Umetnost-miniature »Muzika iz XII veka« (1 vr.)

12. mart: Dan marke (1 vr.)

19. mart: Turizam (1 vr.)

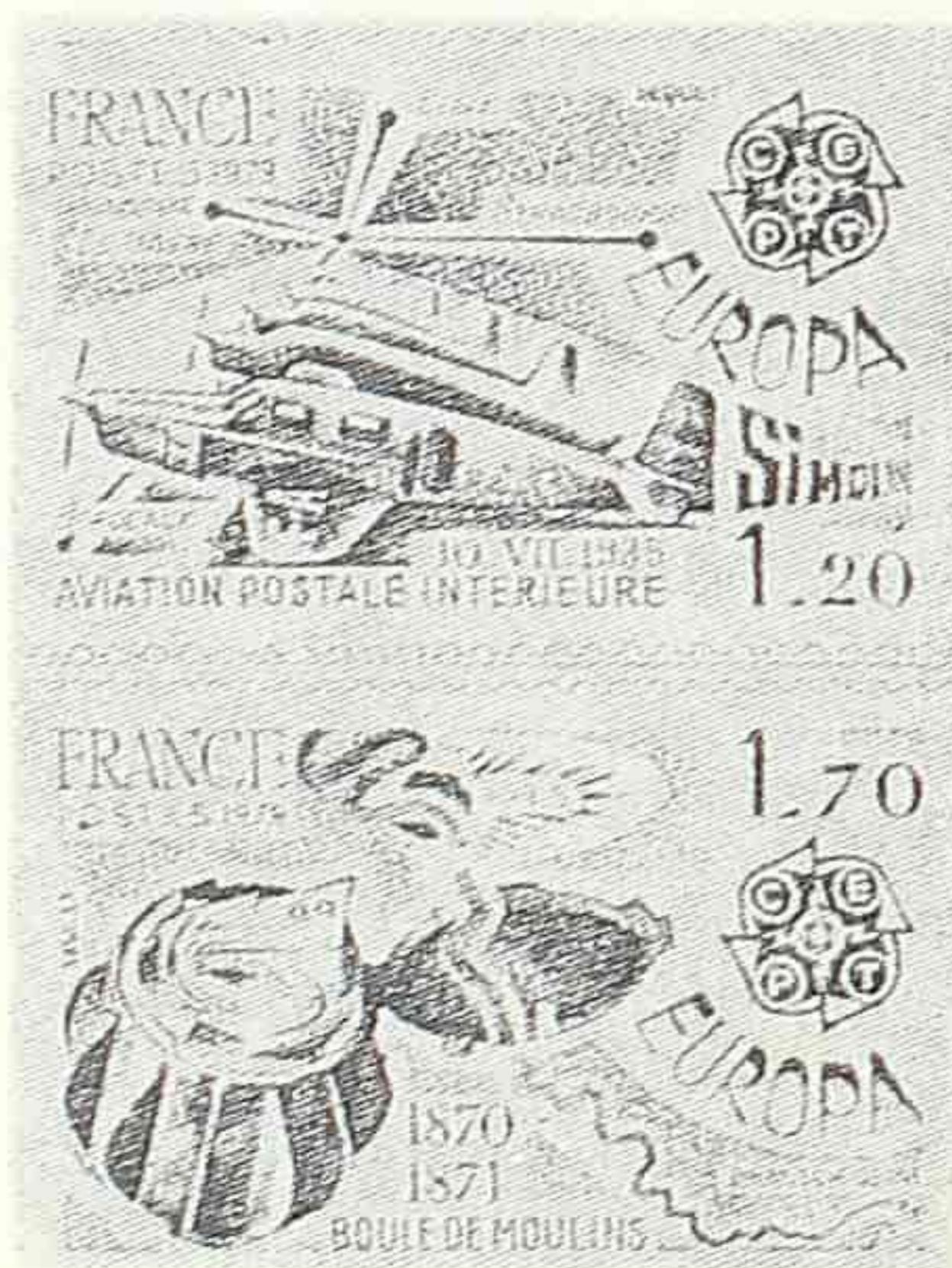
26. mart: 100 god. rođenja Franciska Poulbota, karikaturiste (1 vr.)

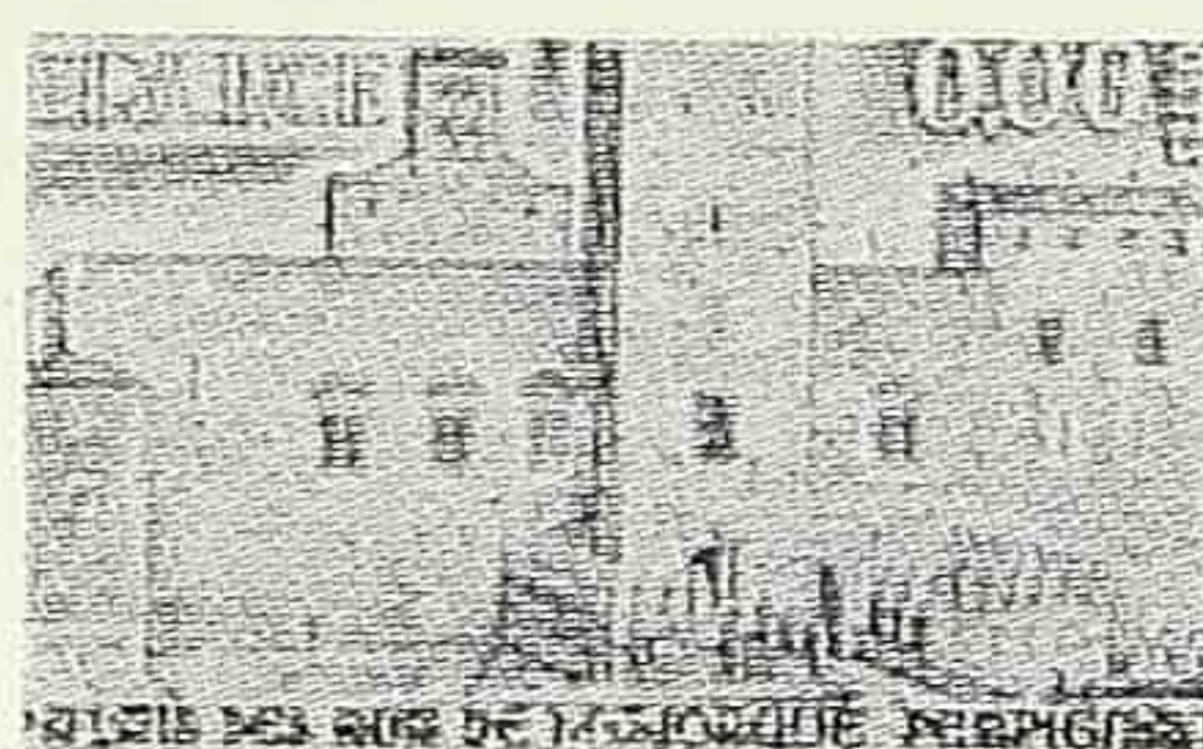
2. april: Zaštita prirode (1 vr.)

30. april: Europa CEPT (2 vr.)

23. april: Turizam (1 vr.)

GRČKA

12. mart: »Bitke Soulita« (4 vr.)

3. april: Letnje marke (4 vr.)

HOLANDIJA

13. mart: 70 god. rođenja Kraljice Julijane (1 vr.)

LIHTENSTAJN

8. mart: Europa CEPT (2 vr.)

8. mart Međunarodna godina deteta (3 vr.)

LUKSEMBURG

5. mart: Numizmatika (4 vr.)

5. mart: Turizam (2 vr.)

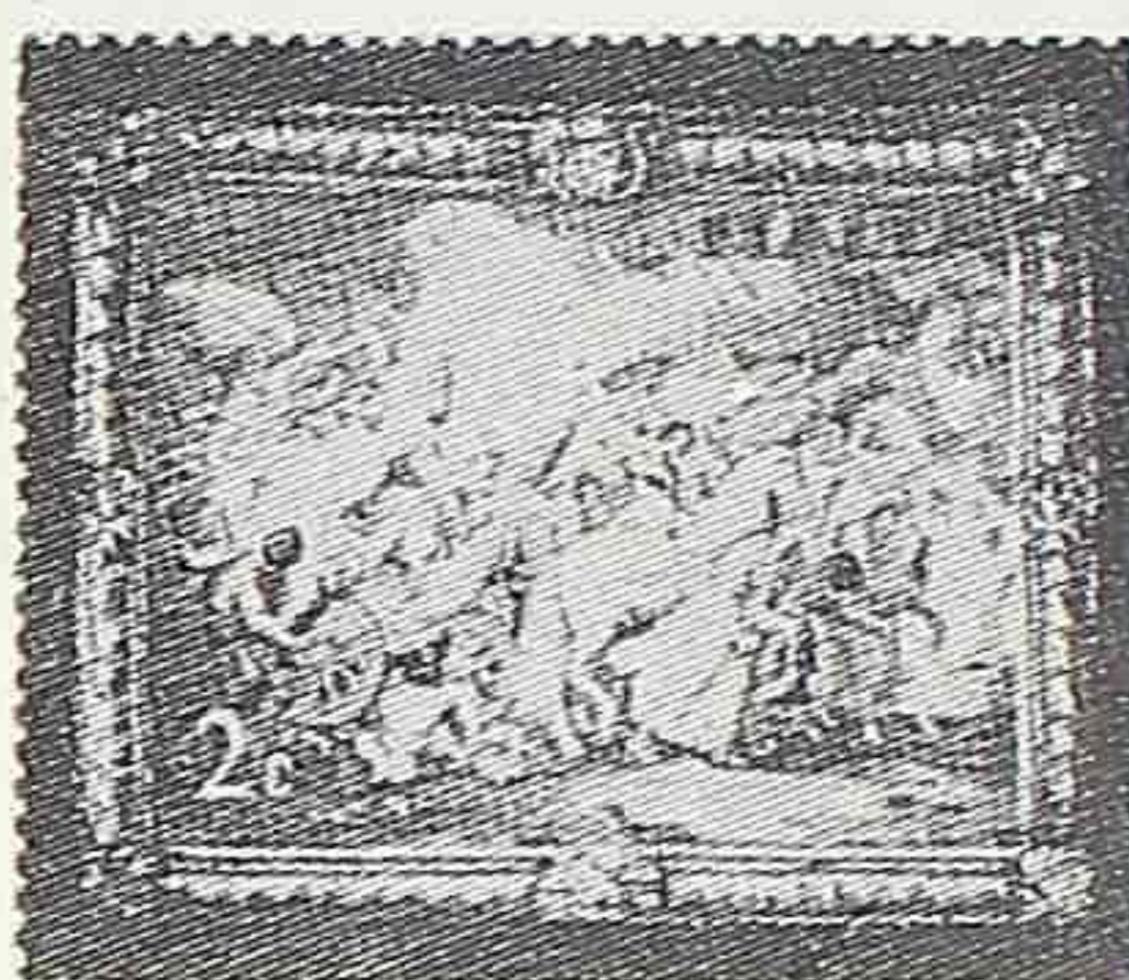
MAĐARSKA

10. februar: Međunarodna godina deteta (3 vr.)

MALTA

24. januar: Flamanske tapiserije (4 vr.)

31. mart: Prestanak inostranih vojnih baza na Malti (6 vr.)

NEMAČKA DR

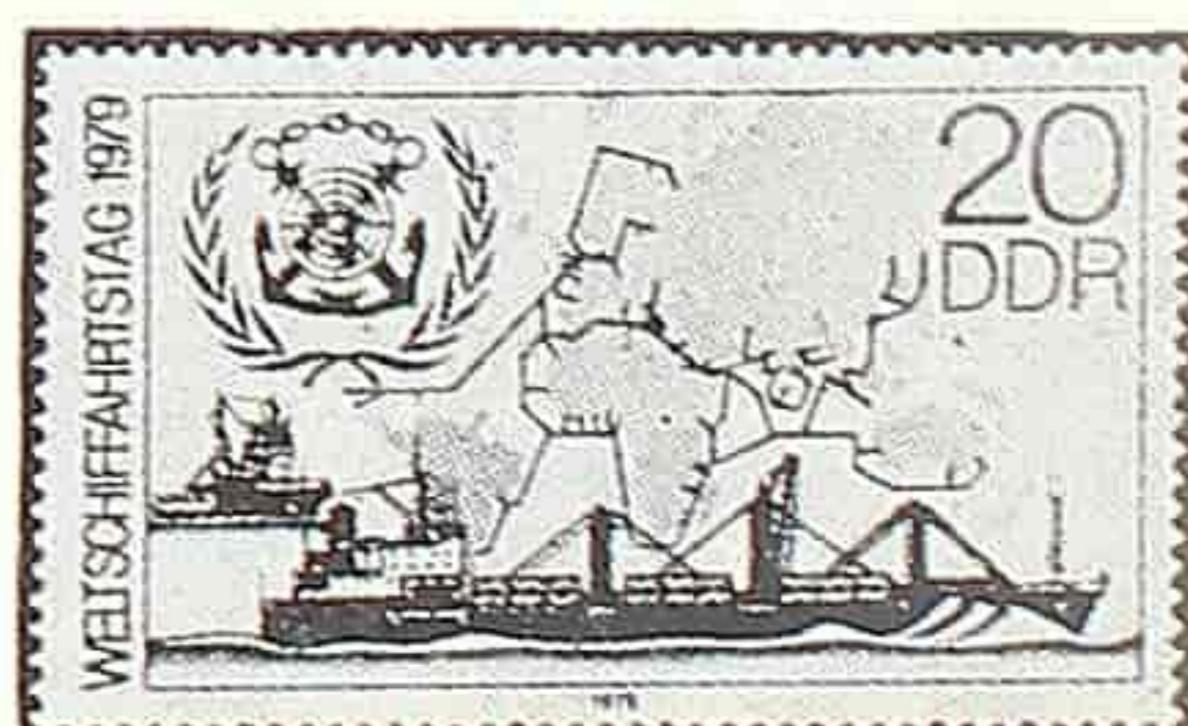
6. mart: Lajpciski sajam (2 vr.)

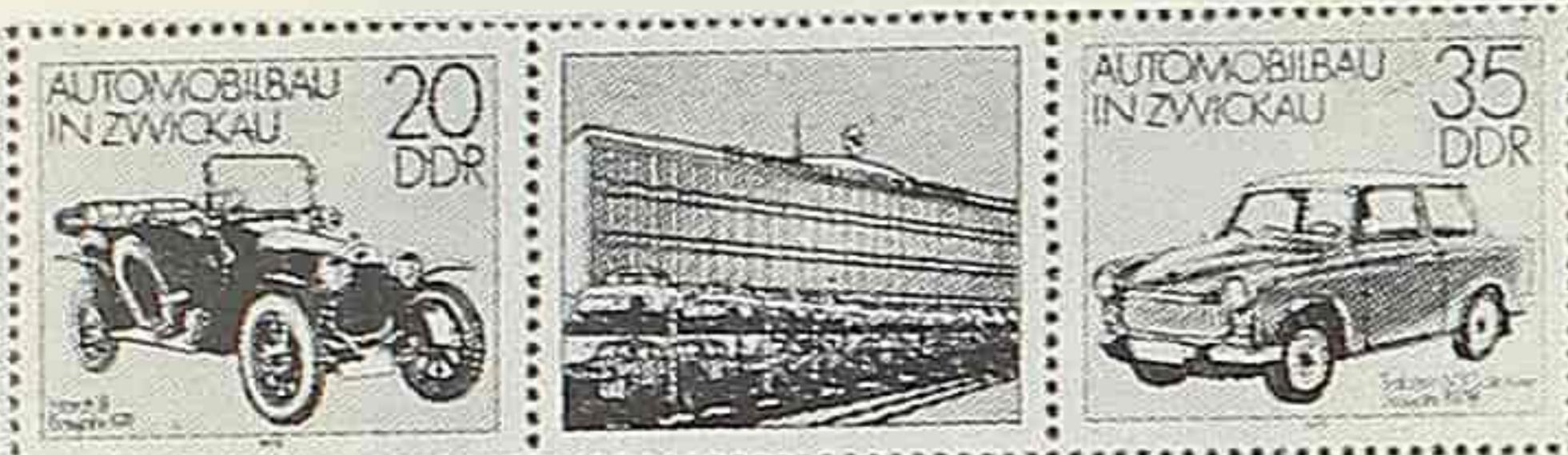
20. mart: Znameniti ljudi (6 vr.)

20. mart: Svetski dan pomorstva (1 vr.)

3. april: Automobilska industrija (2 vr.)

17. april: Šinska vozila (4 vr.)

8. maj: Indijske minijature (4 vr.)

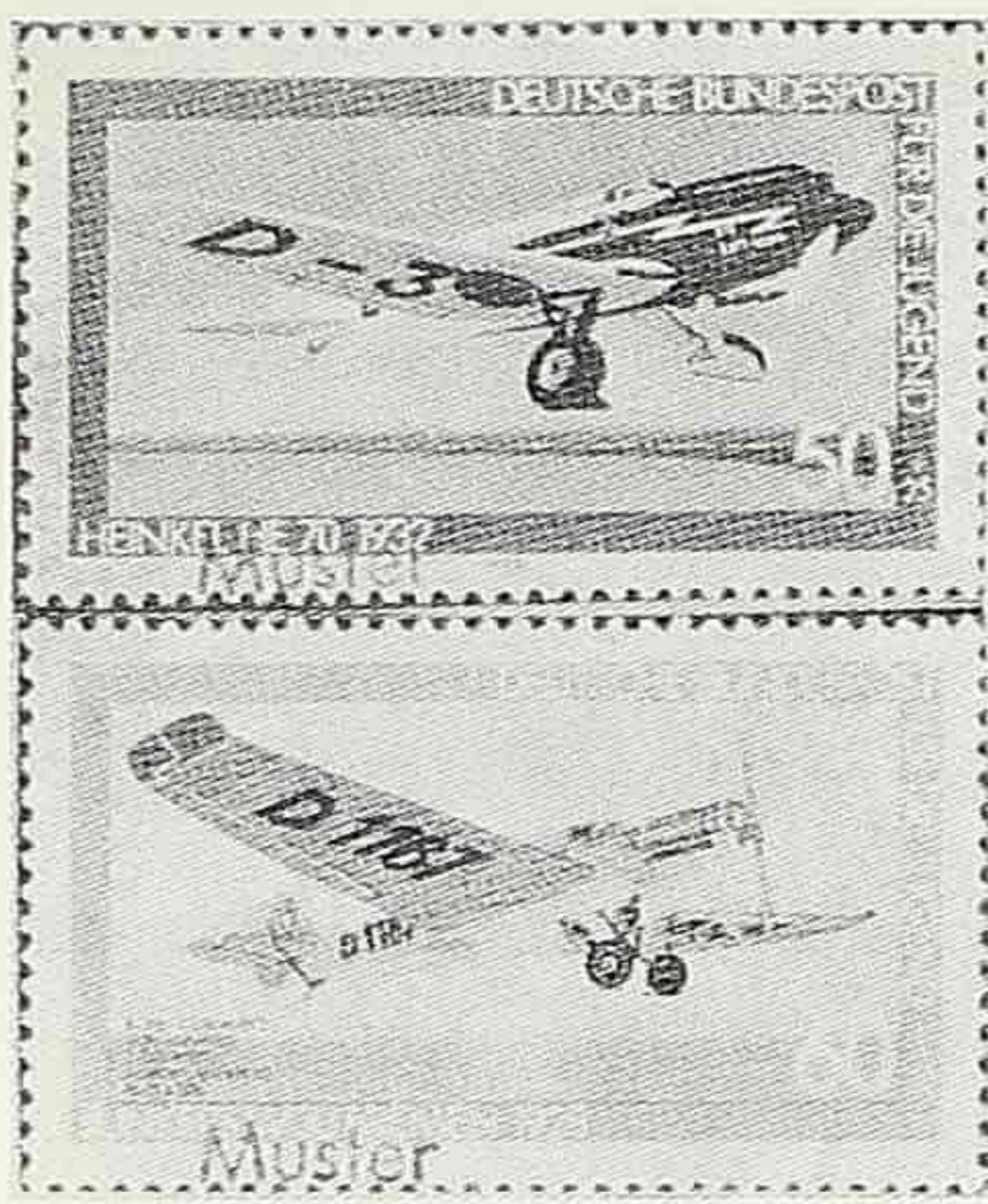

NEMACKA SR

5. april: Sport (2 vr.)

5. april: Razvoj avijacije (4 vr.)

Muster

NORVEŠKA

2. mart: 100 god. Skijaških skokova (3 vr.)

26. april: Međunarodna godina deteta (2 vr.)

POLJSKA

15. decembar: 30 god. Poljske radničke partije (1 vr.)

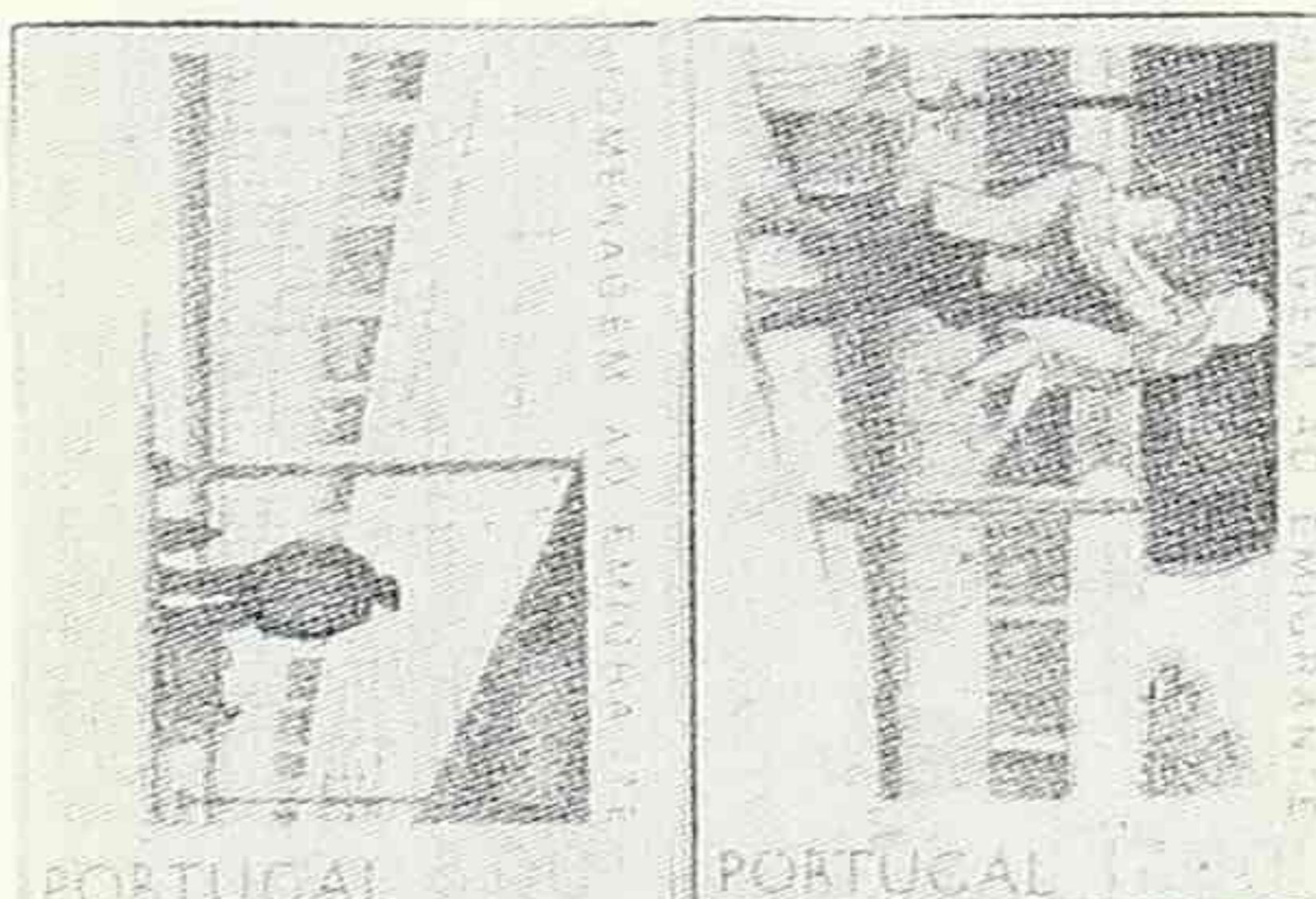
15. decembar: Znameniti ljudi poljskog radničkog pokreta (4 vr.)

PORTUGALIJA

24. januar: Alati za rad (5 vr.)

21. februar: Povratak iseljenika (3 vr.)

14. mart: Zaštita prirode (3 vr.)

4. april: 30 god. NATO (blok)

SSSR

1. januar: 60 god. Belorusije i 60 god. KP Belorusije (1 vr.)

1. januar: 20. god. Pobede kubanske revolucije (1 vr.)

16. januar: 325 god. Ujedinjenja Ukrajine i Belorusije (1 vr.)

16. januar: 400 god. Univerziteta u Vilni (1 vr.)

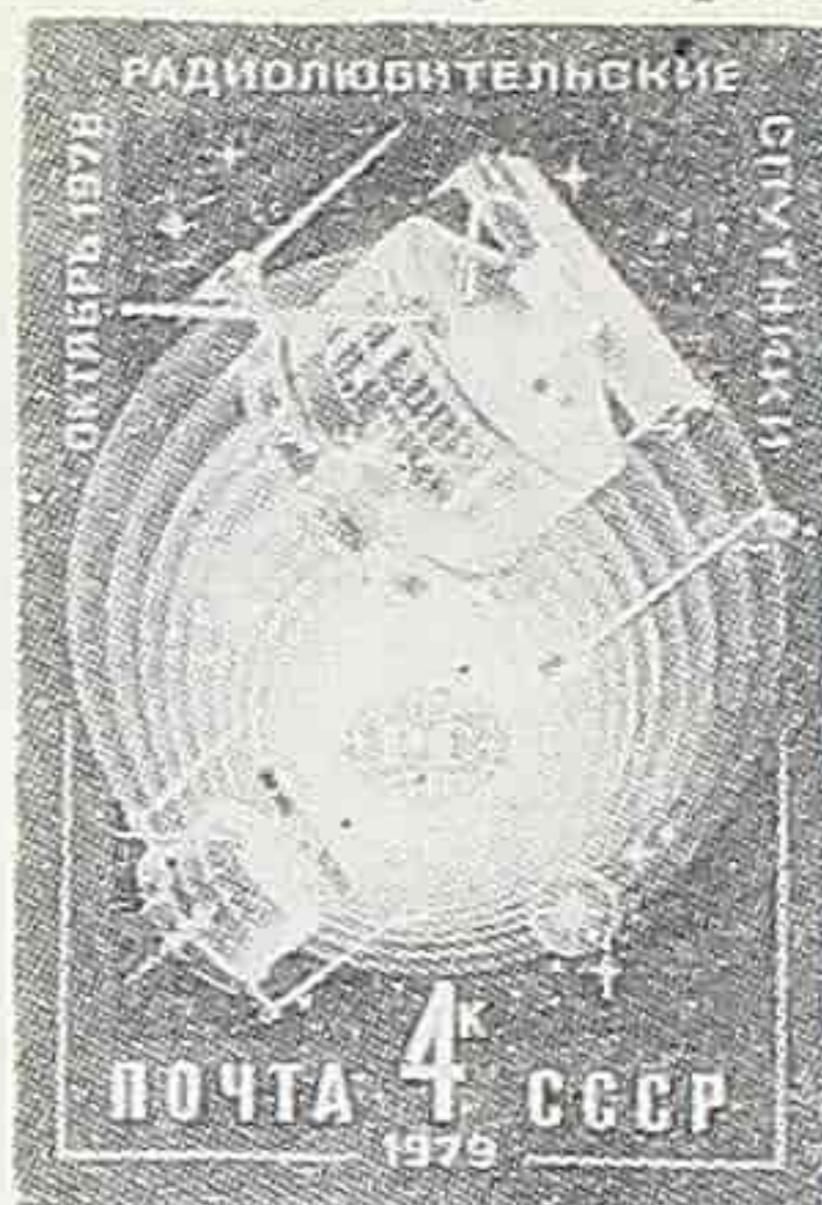

22. januar: »Philaserdika 79« (1 vr.)

23. februar: Željeznica (5 vr.)

23. februar: Radiolaboratorija »Sputnjik« (1 vr.)

SPANIJA

24. januar: Štednja energije (3 vr.)

14. februar: 100 god. škole »Hrišćanska braća« (1 vr.)

28. februar: Znameniti ljudi (/ vr.)

16. mart: Rekreacioni sport (3 vr.)

SVAJCARSKA

16. februar: Znameniti ljudi (4 vr.)

16. februar: Prigodna izdanja (4 vr.)
30. april: Evropa CEPT (2 vr.)

SVEDSKA

7. maj: Turizam (6 vr.)
13. mart: Međunarodna godina deteta (2 vr.)

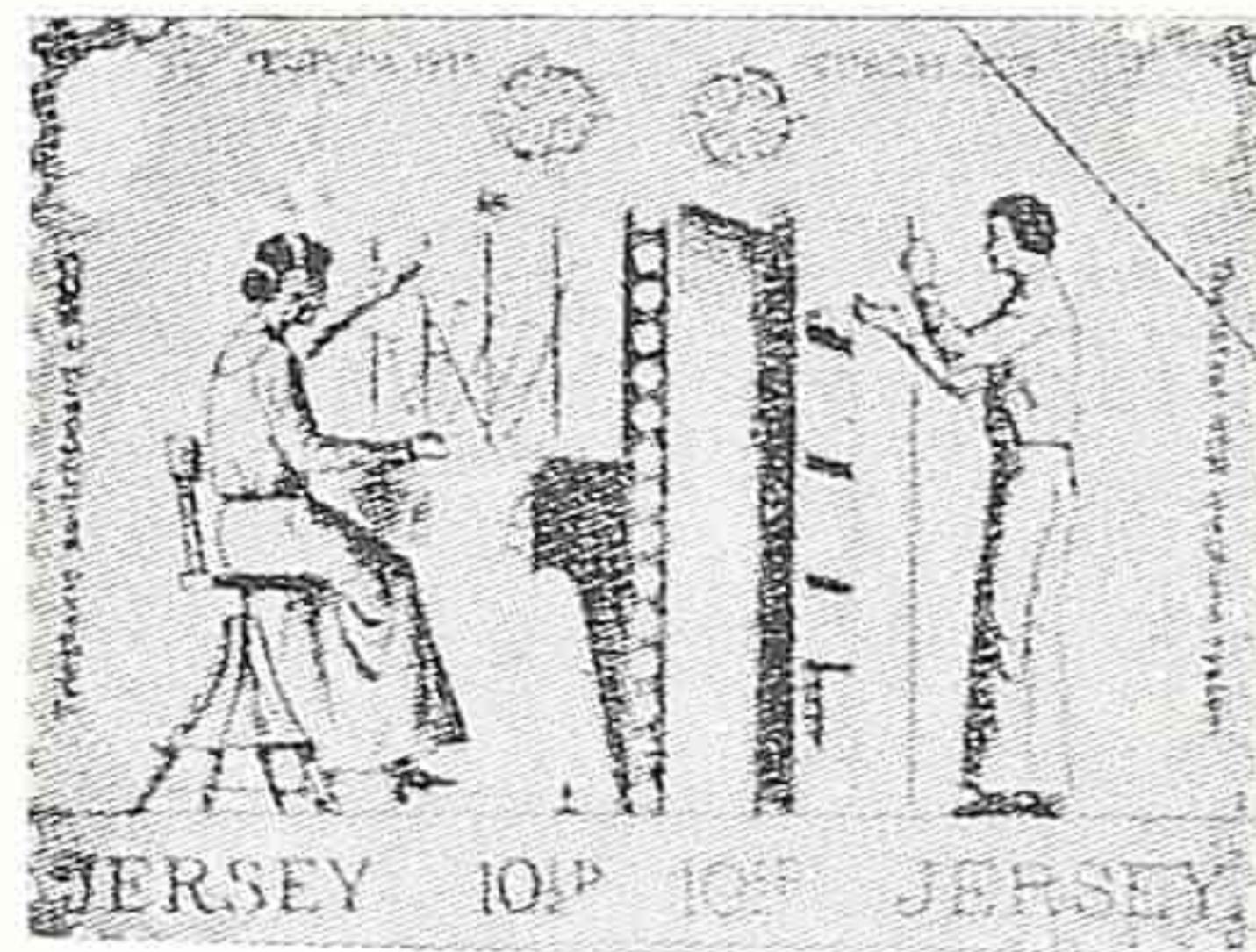

VEL. BRITANIJA

21. mart: Proljetno cveće (4 vr.)

JERSEY

1. mart: Evropa CEPT (4 vr.)

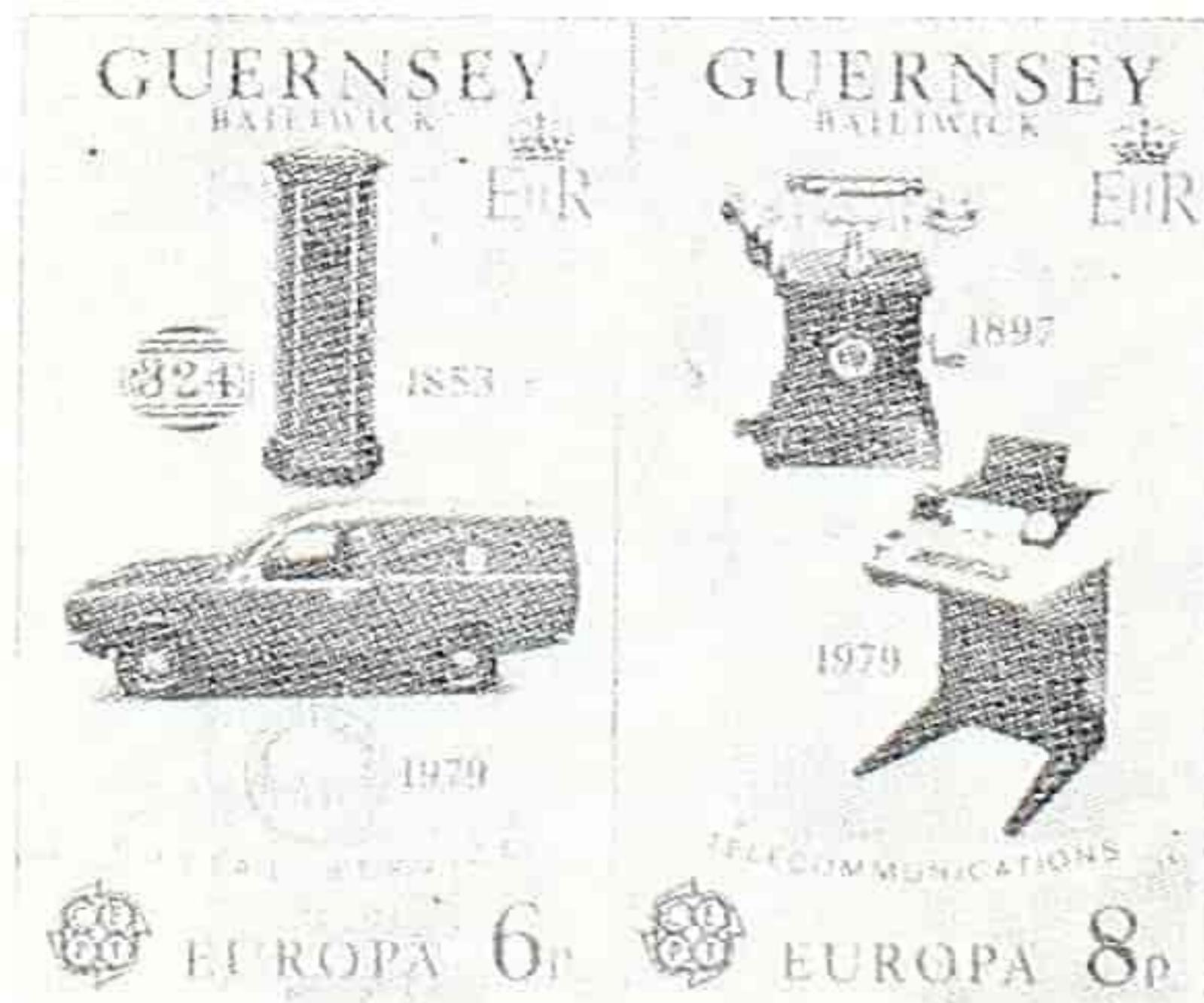

24. april: 25. Međunarodni vazduhoplovni rally (5 vr.)

GUERNSEY

8. maj: Evropa CEPT (2 vr.)

V A N E V R O P A

ALŽIR

7. januar: Predsednik Hari Bumedian (1 vr.)

27. januar: Kongres Nacionalnog fronta oslobođenja (1 vr.)

12. februar: Izbor novog Predsednika Republike (1 vr.)

ANTIGUA

10. maj: »Uskrs 79« reprodukcije Albrehta Dierera

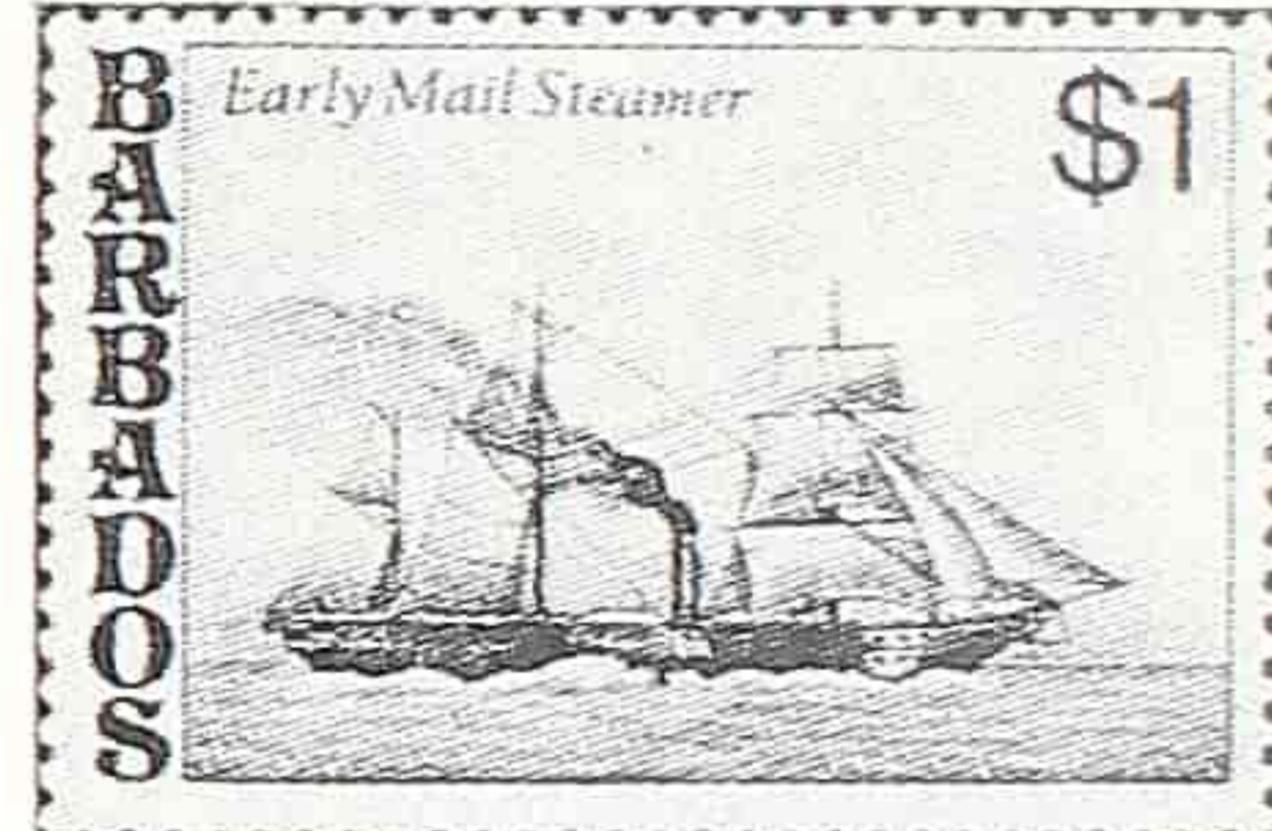
ARGENTINA

3. mart: 3. međunarodna konferencija telekomunikacija (1 vr.)

3. mart: Argentinski slikari (2 vr.)

BARBADOS

8. februar: Brodovi (4 vr.)

BAHAMSKA OSTRVA

10. mart: Međunarodna godina deteta (4 vr. i blok)

BELIZE

15. januar: 100 god. članstva u UPU (6 vr.)

10. april: Ptice (6 vr.)

BERMUDA

19. februar: Fauna mora (7 vr.)

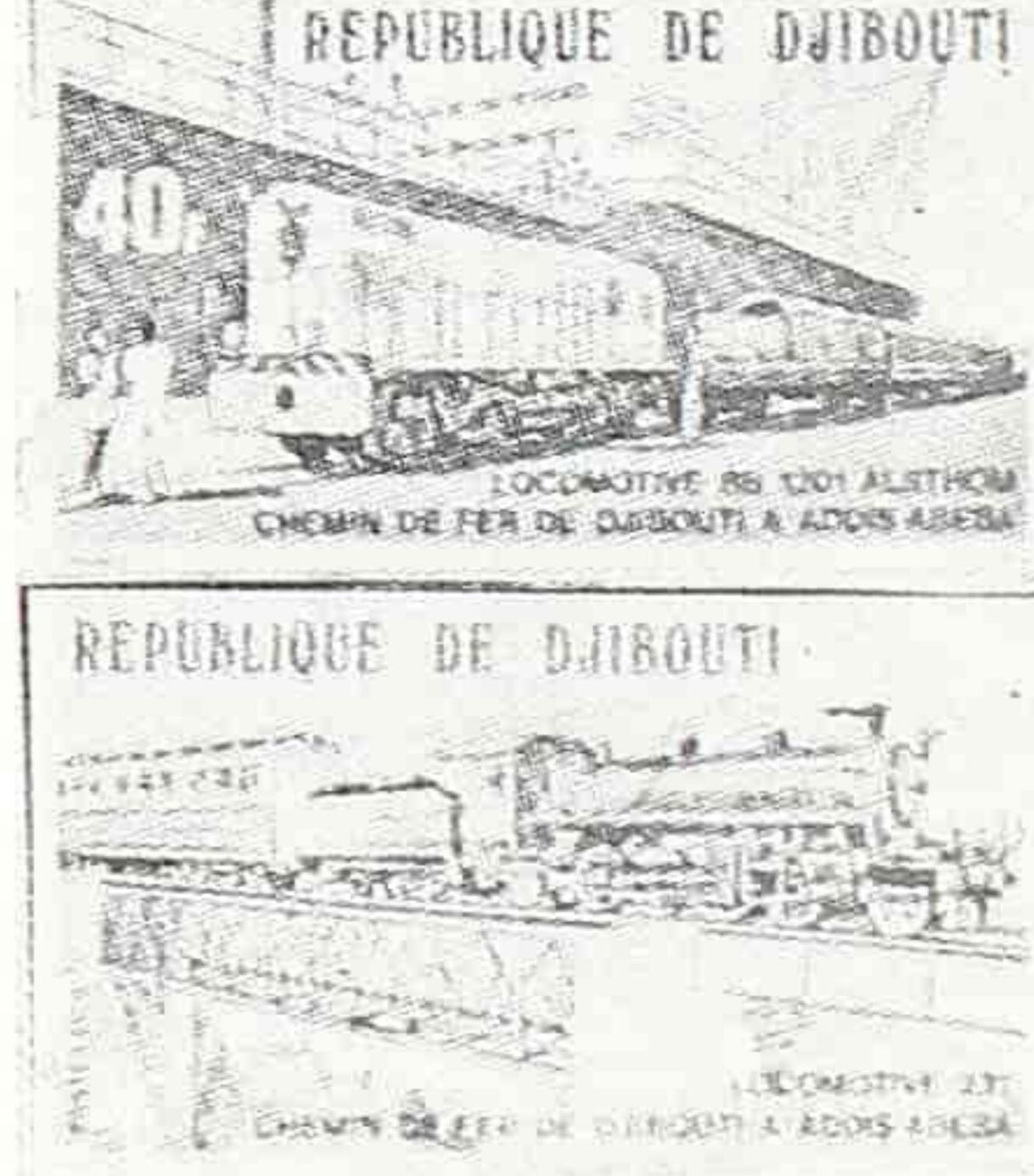
DOMINIKA

1. februar: 100 god. smrti Rolanda Hila (4 vr.)

5. mart: 200 god. smrti Kapetana Kuka (4 vr.)

DŽIBUTI

29. januar: Željeznička veza Džibuti—Adis Abeba (4 vr.)

EGIPAT

17. mart: Međunarodni sajam u Kairu (1 vr.)
 22. mart: »Festival majke« (1 vr.)
 22. mart »Arabljanin« (1 vr.)
 10. april 50 god. borbe protiv narkotika (1 vr.)

FAKLANDSKA OSTRVA

19. februar: Cveće (5 vr.)
 10. april: Otvaranje aerodroma (4 vr.)

FIDŽI

19. mart: Divlje životinje (4 vr.)

FORMOZA

11. februar: Pejsaži Formoze (4 vr.)

GABON

24. januar: Pape 78 (2 vr.)

GAMBIA

18. februar: 14 god. nezavisnosti (3 vr.)

GRENADA

19. februar: 150 god. rođenja Žila Verna (4 vr. i blok)
 25. februar: Cveće (4 vr. i blok)

GRENADA Grenadines

25. februar: Cveće (4 vr. i blok)
 10. mart: Međunarodna godina deteta (4 vr. i blok)

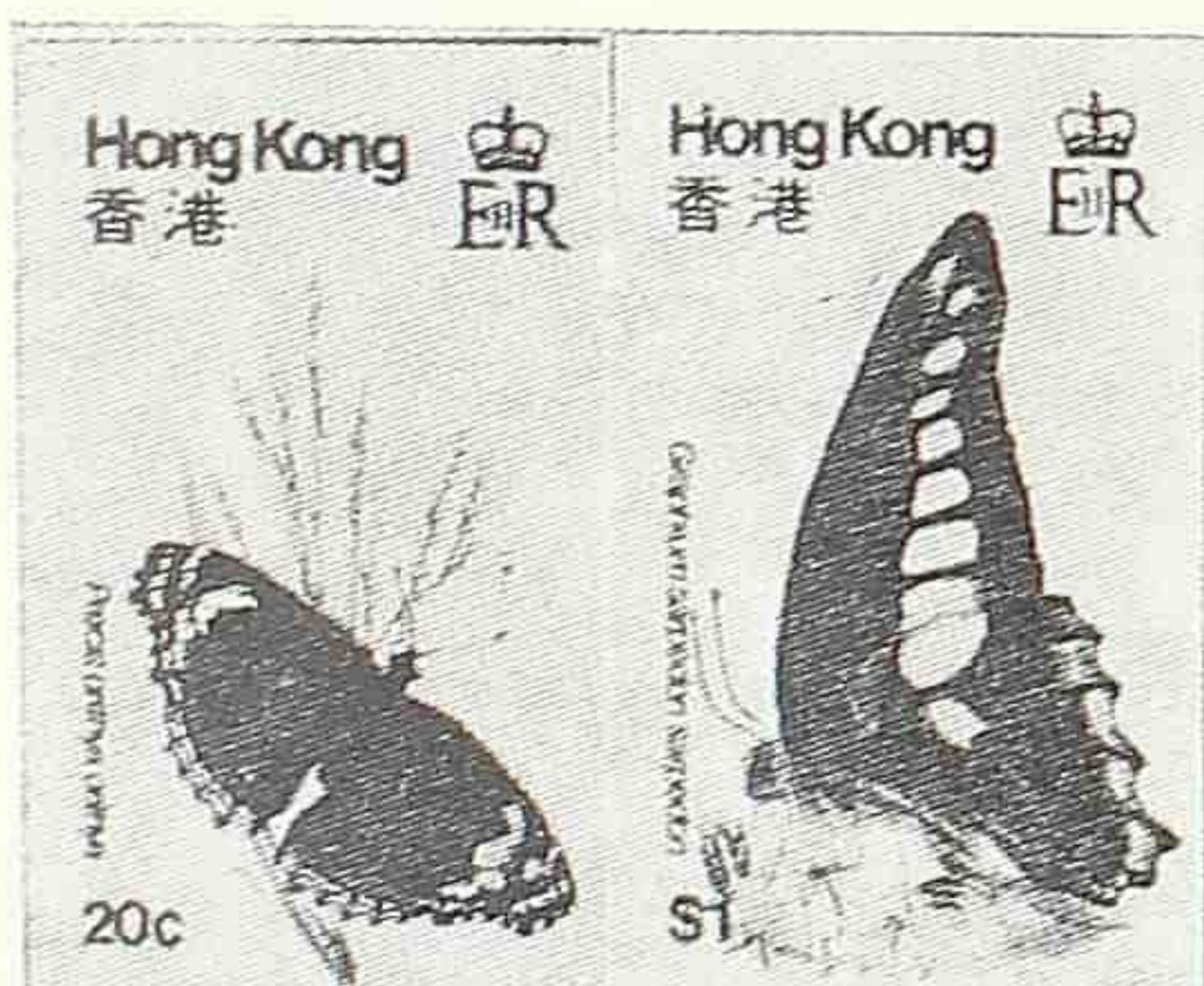
HAITI

18. januar: 50 god. Interameričkog dečjeg instituta (3 vr.)

HONG KONG

10. april: Leptiri (4 vr.)

INDIJA

15. januar: Međunarodna godina deteta (2 vr.)
 10. februar: Albert Ajnštajn (1 vr.)
 8. april: 100 god. poštanske karte (1 vr.)
 8. april: Međunarodna filatelička izložba (2 vr.)

IRAK

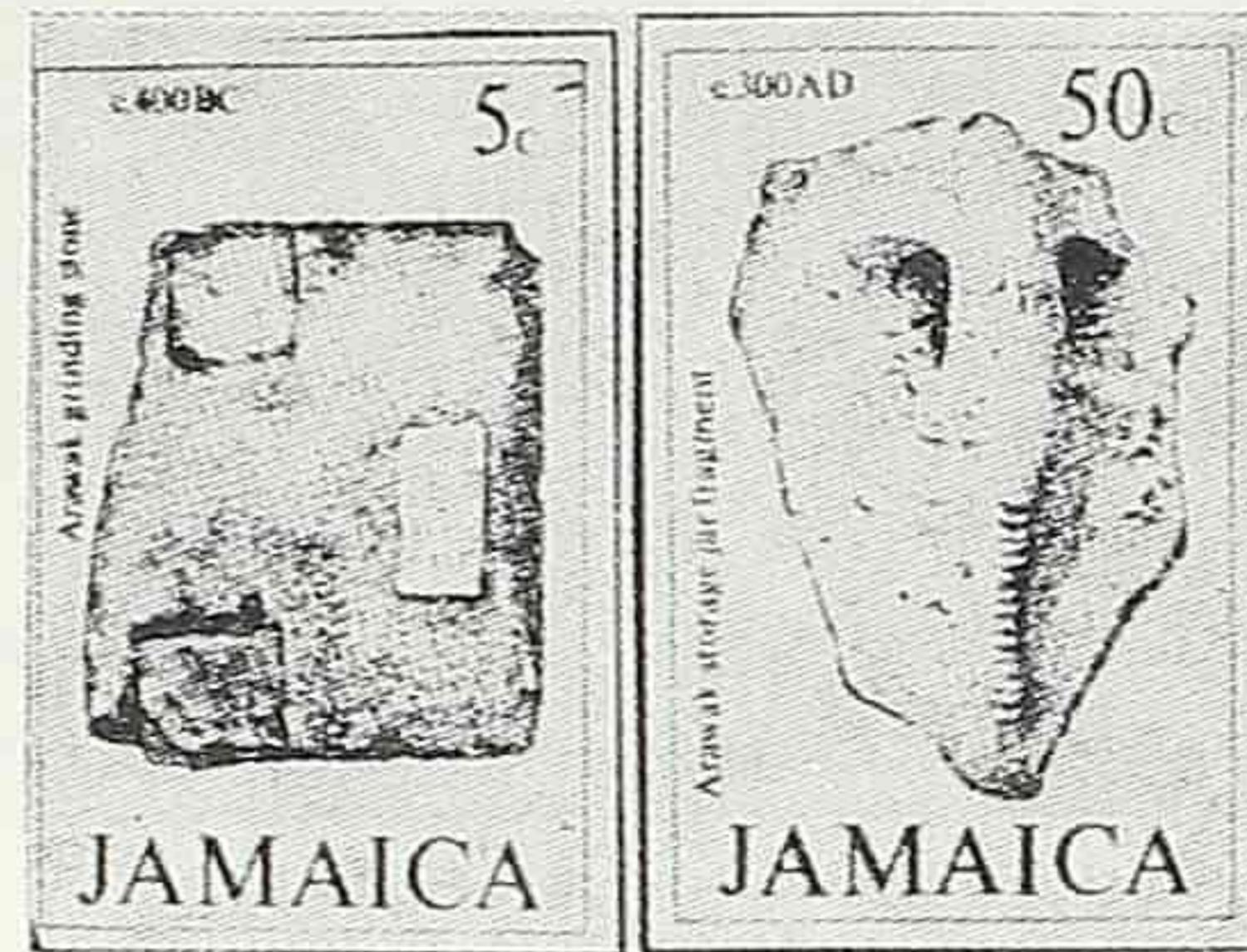
5. februar: Prva godišnjica Zakona o obaveznom školovanju (3 vr.)

IZRAEL

13. februar: Tehnička dostačna Izraela (4 vr.)
 13. februar: Jevrejski dobrovoljci u Engleskoj armiji u Drugom svetskom ratu (1 vr.)

JAMAJKA

16. april: Arheološki predmeti (5 vr.)

JEMEN DR

20. mart: Međunarodna godina deteta (4 vr.)

JAPAN

16. februar: Rehabilitacija invalida (1 vr.)
 7. april: 100 god. medicinske kulture (1 vr.)
 20. april: Nedelja filatelisti (1 vr.)
 16. maj: Akcija ozelenjavanja (1 vr.)

KAMERUN

10. februar: Poseta Predsednika Žiskara Estena (1 vr.)
 11. februar: 30 god. Prava čoveka (2 vr.)

KENIJA

6. april: Nacionalno pozorište (5 vr.)

KOREJA SEV.

25. april: 35. Svetsko prvenstvo u stonom tenisu (6 vr. i blok)

KUBA

1. januar: 20 god. pobede Revolucije (3 vr.)
 30. januar: Divlji golubovi (6 vr.)
 20. februar: Reprodukcije iz nacionalnog muzeja (6 vr.)
 20. mart: Vodene biljke (4 vr.)
 24. mart: 20 god. Kubanskog filmskog udruženja (1 vr.)
 12. april: Dan kosmonauta (6 vr.)

LIBIJA

1. februar: Životinje Libije (8 vr.)
 1. mart: 17. Međunarodni sajam u Tripolisu (5 vr.)
 21. mart: Međunarodna godina deteta (5 vr.)
 22. mart: »Arabljanin« (2 vr.)
 23. mart: Svetski dan meteorologije (3 vr.)
 5. april: Svetski dan zdravlja (1 vr.)
- MALEZIJA
 24. februar: Međunarodna godina deteta (3 vr.)

MALDIVI

10. januar: Školjke (7 vr.)
5. februar: 100 god. smrti Rolanda Hila (5 vr.)

MAURITANIJA

28. januar: 75 god. Prvog leta braće Rajt (2 vr.)
5. februar: Rukotvorine (3 vr.)
10. mart: Reprodukcije Albrehta Direra (4 vr. i blok)

MONGOLIJA

2. januar: 30 god. Organizacije za međusobnu ekonomsku pomoć (1 vr.)

10. januar: Međunarodna godina deteta (7 vr. i blok)
10. februar: Domaće mačke (7 vr.)

MOZAMBIK

1. januar: Pripunjje međunarodnoj poštanskoj uniji UPU (1 vr.)
3. februar: 10 god. smrti Predsednika Mondlane (4 vr.)
27. mart: Domaće mačke (6 vr.)
24. april: Predolimpijada »Moskva 80« (6 vr. i blok)

NAURU

27. februar: 100 god. smrti Rolanda Hila (3 vr.)

NIGERIJA

31. januar: Reprodukcije znamenitih slikara (4 vr. i blok)
28. februar: Korišćenje sunčeve energije (2 vr.)
15. mart: Međunarodna godina deteta (3 vr.)

NORFOLK

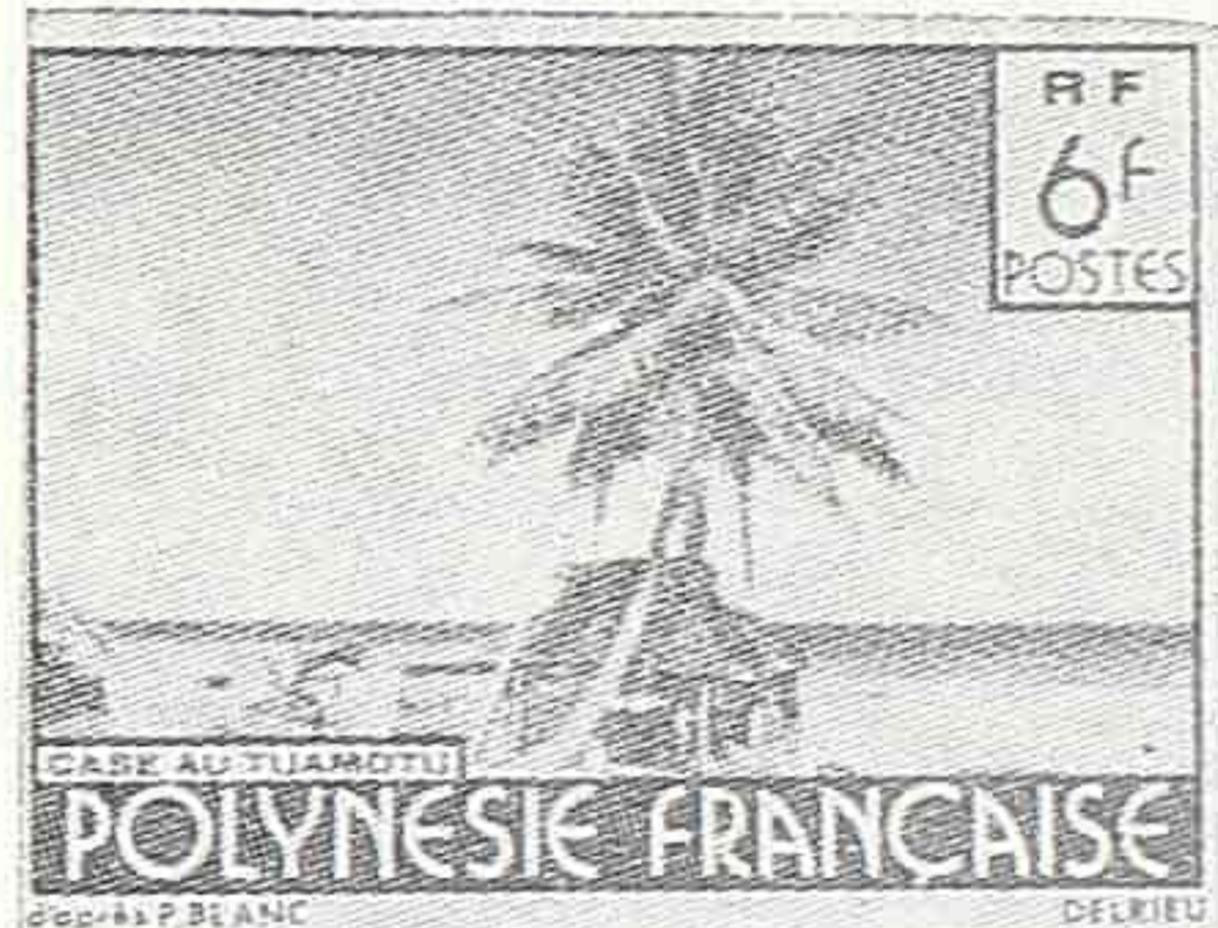
28. februar: Leptiri (17 vr.)
28. februar: 50 god. skauta (4 vr.)
28. februar: 200 god. smrti Kapetana Kuka (4 vr.)

OBALA SLONOVAČE

27. januar: Poljoprivreda (1 vr.)
17. februar: UNESCO (2 vr.)
24. februar: Cveće (3 vr.)

POLINEZIJA Fr.

25. januar: Cveće (2 vr.)
13. februar: 200 god. smrti Kapetana Kuka (2 vr.)
15. februar: Korali (2 vr.)
8. mart: Pejsaži (vr.)

S A D

13. januar: 50 god. rođenja Martina Lutera Kin-ga (1 vr.)
4. mart: 100 god. rođenja Alberta Ajnštajna (1 vr.)

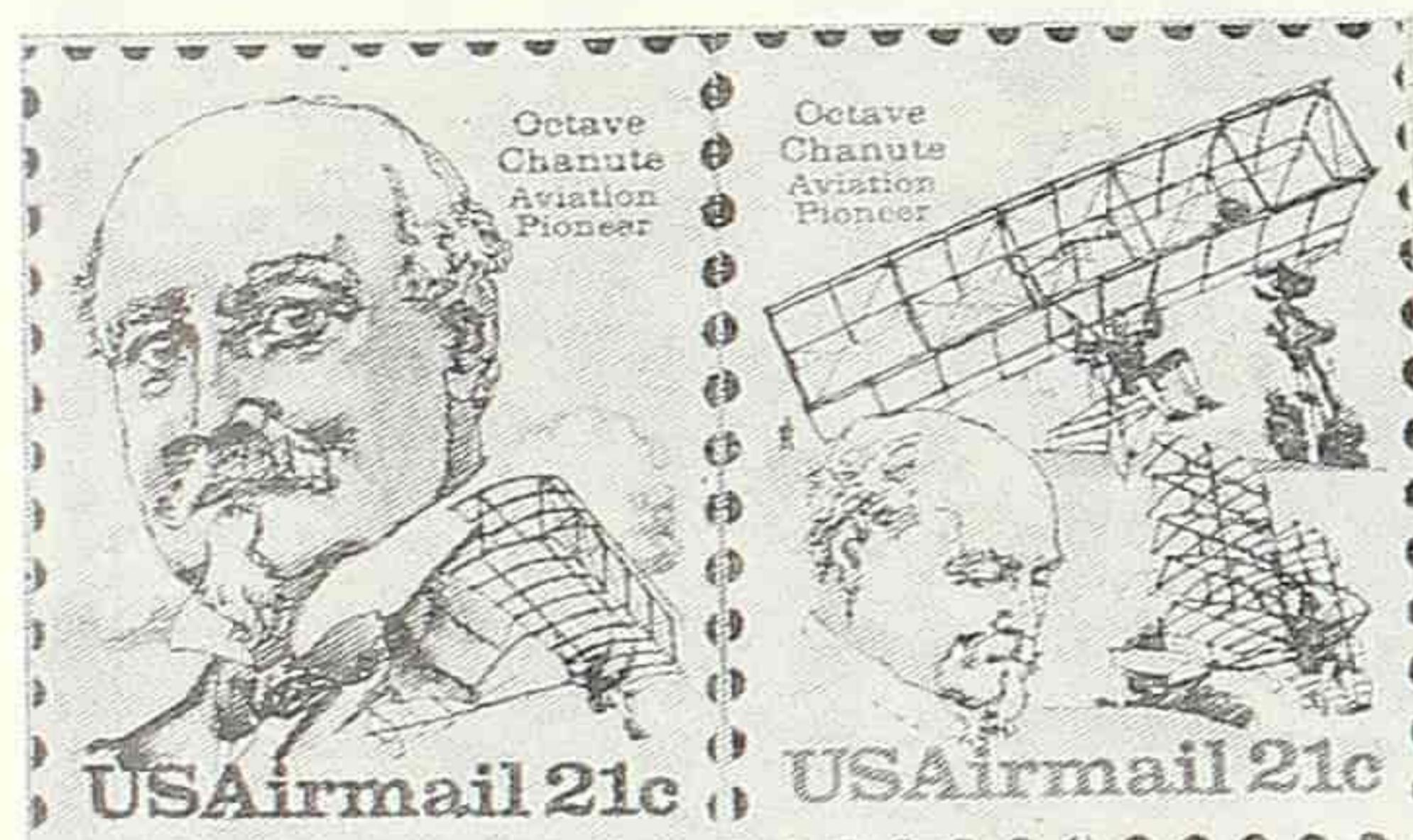
15. mart: Zimska olimpijada 80 (4 vr.)

15. mart: Olimpijada »Moskva 80« (6 vr.)

29. mart: Pioniri vazduhoplovstva (2 vr.)

19. april: Narodna radinost (4 vr.)

SEJSELSKA OSTRVA
27. februar: Ptice (5 vr.)

SV. KRISTOFER
19. mart: Cveće (4 vr.)

SV. VINCENT
14. februar: Međunarodna godina deteta (4 vr.)

SURINAM
7. februar: Orhideje (4 vr.)

TANZANIJA

10. maj: Međunarodna godina deteta (4 vr.)

TRINIDAD TOBAGO

10 maj: Međunarodna godina deteta (6 vr. i blok)

VIETNAM

15. maj: 88 god. rođenja HO Ši Mina (2 vr.)
29. maj: Međunarodna godina deteta (1 vr.)

SVAZILAND

22. mart: 100 god. otkrića zlata (4 vr.)

Prodajem kompletne neponištene
zbirke maraka Jugoslavije 1944 do
1979. Prodajem komplet tabačića
od 9 maraka (1969 — 1979)
Prodajem zbirku neponištenih ma-
raka Vuja, bez Crvenog krsta sve
prodajem za 10% ispod kataloga
ZJPTT, kao i druge serije i raspare
sa različitim popustom.

KOČKONOGOV, 11300 Smederevo
Masarikova 4.

DOVOLJNO JE DA POZOVETE TELEFON 620-333

Beograd, Sremska 6

**STALNO DEŽURNE JUGOSLOVENSKE
IZVOZNE I KREDITNE BANKE**

**J i K
BANKA**

**DEŽURNA BANKA
BANKA U KUĆI
NA RADNOM MESTU**

**RADNO VРЕME »BАНКЕ У КУЋИ« JE SVAKI DAN OD 7—19 ČASOVA, A
NEDELJOM I PRAZNIKOM OD 9—12 ČASOVA**

REDOVNI SASTANCI FILATELISTA

ODRŽAVAJU SE SVAKOG ČETVRTKA OD 16—20 ČASOVA I SVAKE NEDELJE OD 9—14 ČASOVA U PROSTORIJAMA HOTELA »METROPOL« U BEOGRADU, BULEVAR REVOLUCIJE 69.

NA OVIM SASTANCIMA STALNO SU DEŽURNI ČLANOVI BEOGRADSKIH DRUŠTAVA »VRAČAR«, »SAVA«, »BEOGRAD« I DRUGI, KOD KOJIH MOŽETE DOBITI SVA NAŠA NOVA IZDANJA MARAKA KAO I SVE OSTALE INFORMACIJE U VEZI FILATELIJE.

OVE SASTANKE POSETILO JE U TOKU 1978. GODINE PREKO 30.000 POSETILACA — FILATELISTA I MOGU SE SMATRATI NAJPOSEĆENIJIM SASTANCIMA FILATELISTA U OVOM DELU EVROPE.

U TOKU SASTANKA, VRLO LJUBAZNO OSOBLJE HOTELA »METROPOL« NASTOJI DA SE SVI POSETOCI UGODNO OSECAJU.

MALI OGLASI

Tražim marke, FDC i prigodne žigove na teme »Copernik« i znameniti ljudi. Tražim kartmaksimum sa likom druga Tita. Nudim marke i FDC Poljske. Adresa: MARIAN HARALEWICZ, 31052 KRAKOW, Bul. Staljingrada 85/7 Poljska

Interesuje me ozbiljan partner za razmenu maraka Jugoslavije, ŠAD i Vatikana nežigosane i Austrije žigosane (1978-9). Nudim marke Čehoslovačke od 1945. do danas, a na bazi kataloga Zumstein ili Michel. Adresa: MIROSLAV VIČEK, 76824 HULIN, Pošt. fah 13. Čehoslovačka

Želim razmenu prigodnih motiv-maraka Jugoslavije a nudim isto iz Mađarske. Korespondencija na mađarskom, nemačkom i engleskom. Adresa: Dr SZATMARI JOZSEF, 1397 BUDAPEST, P. O. Box 549, Mađarska

Nudim marke i značke socijalističkih zemalja. Želim marke Paragvaja i ploče pop muzike. Adresa: Dr C. PODOSENÖV, 316050 KIROVGRAD, Karla Markska II-6-6, SSSR

Interesuju me noviteti jugoslovenskih maraka. Adresa: ANTONIO QUESADA NICAS, Pl. Corregidor Sancho de Cordoba 3.10. C., MADRID — 30, Španija

Tražim partnera za razmenu maraka, FDC, razglednica i značaka. Dopisivanje na srpsko-hrvatskom, nemačkom, engleskom i ruskom jeziku. Adresa: K. OVČINNIKOV, 603044 GORKI, pr. Geroev 41-173, SSSR

Mladi filatelist (16 g.) traži partnera za razmenu maraka na temu sporta i kosmosa. Adresa: SERGEJ ČUNIHOV, UKRAJINA, 339041 MAKIVKA — 41, ul. Nekrasova 61-8. SSSR

Interesuju me noviteti jugoslavenskih maraka u tabaćićima, kao i FDC. Adresa: HOSE LUIS CARSÍ FAULI, Archiduque Carlo 4-41a, VALENCIA — 8, Španija

Želim razmenu maraka sa filatelistima Jugoslavije. Adresa: S. V. KRAINOV, 432009 ULJANOVSKE, ul. 12. septembra 13-2. SSSR

Interesuju me marke Jugoslavije i evropskih zemalja. Nudim marke SSSR. Adresa: DRUŠKOV BORIS ALEKSEJEVIĆ, 334503 KERČ — 3, Vok 3. šos. 53 kv. 2. SSSR

Nudim žigosane i čiste marke Čehoslovačke za iste iz Jugoslavije. Adresa: MOJMIR BILEK, Pod Luštem čl. 137, 78983 LOŠTICE, Čehoslovačka

Želim razmenu maraka sa filatelistima Jugoslavije. Adresa: JAROSLAV PETLEVANIJ, Poste Restante, 310000 HARKOV, SSSR

Želim razmenu maraka sa filatelistima Jugoslavije. Adresa: S. M. BERG, 310166, CHARKOW — 166, ul. Krimskaja 6 a, kv. 47

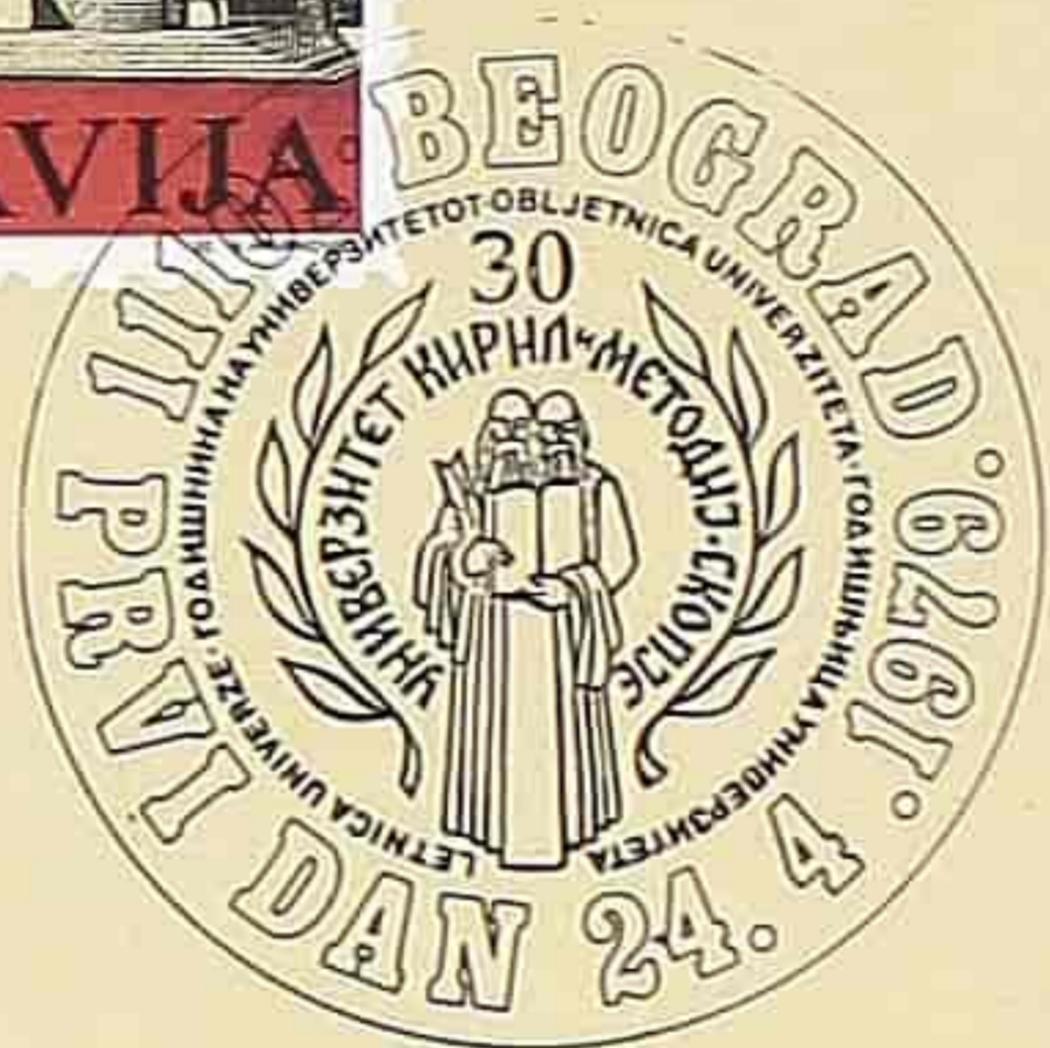
Tražim partnera za razmenu maraka. Adresa: VLADIMIR CELUEV, 398035 LIPECK 35, reg. Kosmonavtov 13/10, SSSR

Interesuju me marke Jugoslavije, zemalja Zapadne Evrope, Afrike i Australije. Adresa: ABIDOR P. M., 316050 KIROVGRAD, ul. Gogolja 47 kv. 4. SSSR

Tražim partnera za stalnu razmenu maraka iz Jugoslavije. Korespondencija na engleskom i francuskom. Adresa: DAN GABRIEL FLOREA, P. O. Box 63-92, 71200 BUCURESTI 63, Rumunija

Interesuju me: Katalog maraka i FDC Vatikana, Katalog maraka Jugoslavije, zatim nežigosane marke Albanije, Grčke, Turske, Kipra, kao i kompleti nežigosanih maraka na temu Evropa — CEPT od 1974. do 1978. godine, odnosno kompleti FDC na ovu temu. Takođe, interesuju me marke Šekata i Paragvaja na temu umetnost, kosmos, flora, i fauna. Nudim marke i blokove, FDC i kartmaksime SSSR, kao i čiste i žigosane marke Mongolije, Vijetnama i Koreje. Adresa: S. P. PISKAREV, 305000 KURSK, Glavpočtam, Dobrostrebovanija.

Želim menjati marke, FDC i maksimumkarte sa filatelistima iz evropskih zemalja, posebno iz Jugoslavije. Adresa: JAKOVLEV NIKOLAJ, Pošt. fah 473, MOSKVA — 141, SSSR

JUGOSLOVENSKA IZLOŽBA
„TITO U FILATELIJI“
DRUGA FILATELISTIČKA IZLOŽBA
U MUZEJU „25. MAJ“
10. maj – 30. juni 1979. godine
B E O G R A D

